

СЛУЖ

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФИ

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ“ излегува во издание на српскохрватски односно на хрватскохрватски, словенечки и македонски јазици — Огласи според тарифата — Жиро-сметка кај Народната банка за претплата, посебни изданија и огласи 002-3-231

Среда, 16 март 1966

БЕЛГРАД

БРОЈ 11

ГОД. XXII

Цена на овој број е 1,80 (180) дин. — Претплата за 1966 година изнесува 36 (3.600) дин. — Редакција: Улица Јована Ристиќа бр. 1. Пошт. факс 226 — Телефон: централа 50-931, 50-932, 50-933 и 51-661; Служба за претплата 51-732 и Продавна служба 51-671.

142.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНА НА ЗАКОНОТ ЗА СОЈУЗНИТЕ ОРГАНИ НА УПРАВАТА

Се прогласува Законот за измена на Законот за сојузните органи на управата, што го усвои Сојузната скупштина, на седницата на Сојузниот собор од 9 март 1966 година и на седницата на Организационо-политичкиот собор од 9 март 1966 година.

П. Р. бр. 410
10 март 1966 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНА НА ЗАКОНОТ ЗА СОЈУЗНИТЕ ОРГАНИ НА УПРАВАТА

Член 1

Во Законот за сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 11/65) во членот 14 став 4 зборовите: „Сојузниот завод за цени“ се бришат.

Член 2

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

143.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ОСНОВНИОТ ЗАКОН ЗА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ ТАКСИ

Се прогласува Законот за измени и дополне- нија на Основниот закон за административните такси, што го усвои Сојузната скупштина, на сед- ницата на Сојузниот собор од 9 март 1966 година

и на седницата на Стопанскиот собор од 3 март 1966 година.

П. Р. бр. 411
10 март 1966 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ОСНОВНИОТ ЗАКОН ЗА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ ТАКСИ

Член 1

Во таксената тарифа, што е составен дел на Основниот закон за административните такси („Слу- жбен лист на СФРЈ“, бр. 14/65), по тар. број 8 се додава нов тар. број 8а, кој гласи:

„За дозволата на странски организации и лица да можат да вршат меѓународен превоз на патници со моторни возила на редовни линии, за секоја ли- нија по ————— 300“.

Член 2

Во таксената тарифа се вршат измени на след- ните тарифни броеви, во кои износите на таксите се изразени во стари динари, со тоа што изменетите из- носи на таксите се определуваат во нови динари и тоа:

1) во тар. број 5 износот: „1.000“ се заменува со износот: „15“;

2) во тар. број 6:

а) во точката 2 износот: „750“ се заменува со износот: „12,50“, износот:

„1.500“ се заменува со износот: „25“, а износот: „2.250“ се заменува со износот: „37,50“;

б) во точката 3 износот: „1.000“ се заменува со износот: „15“;

3) во тар. број 63:

а) во точката 1 износот: „250“ се заменува со износот: „4“;

б) во точката 2 износот: „125“ се заменува со из- носот: „2“;

4) во тар. број 64:

а) во точката 1 — зборовите: „0,62 динари“ се за- менуваат со зборовите: „1 пара“; износот „1.250“ се заменува со износот: „20“, а износот: „625“ со изно- сот: „10“;

б) во точката 2 — зборовите: „7,50 динари“ се заменуваат со зборовите: „10 пари“; износот: „6.250“ се заменува со износот: „100“, а износот: „3.125“ со износот: „50“;

- 5) во тар. број 67:
 а) износот: „750“ се заменува со износот: „12,50“;
 б) во точката 1 од забелешката износот: „375“ се заменува со износот: „6,25“;
 6) во тар. број 68 износот: „375“ се заменува со износот: „6,25“;
 7) во тар. број 71 износот: „750“ се заменува со износот: „12,50“;
 8) во тар. број 72:
 а) во точката 1 под 1 износот: „5.000“ се заменува со износот: „81,25“;
 б) во точката 1 под 2 износот: „10.000“ се заменува со износот: „162,50“;
 в) во точката 2 износот: „2.250“ се заменува со износот: „37,50“;
 9) во тар. број 73:
 а) во точката 1 износот: „2.250“ се заменува со износот: „37,50“;
 б) во точката 4 од забелешката износот: „25.000“ се заменува со износот: „412,50“;
 10) во тар. број 74 износот: „2.250“ се заменува со износот: „37,50“;
 11) во тар. број 75 износот: „1.875“ се заменува со износот: „31,25“;
 12) во тар. број 76:
 а) во точката 1 износот: „2.250“ се заменува со износот: „37,50“;
 б) во точката 2 износот: „1.500“ се заменува со износот: „25“;
 13) во тар. број 77 износот: „750“ се заменува со износот: „12,50“;
 14) во тар. број 78 точка 2 износот: „3.000“ се заменува со износот: „50“;
 15) во тар. број 79:
 а) во точката 2 износот: „750“ се заменува со износот: „12,50“;
 б) во точката 4 од забелешката износот: „750“ се заменува со износот: „12,50“;
 16) во тар. број 80 точка 2 износот: „750“ се заменува со износот: „12,50“;
 17) во тар. број 81:
 а) во точката 1 износот: „1.500“ се заменува со износот: „25“;
 б) во точката 2 износот: „750“ се заменува со износот: „12,50“;
 18) во тар. број 82:
 а) во точката 1 под 1 износот: „1.500“ се заменува со износот: „25“;
 б) во точката 1 под 2 износот: „12“ се заменува со износот: „0,20“;
 в) во точката 2 под 1 износот: „2.250“ се заменува со износот: „37,50“;
 г) во точката 2 под 2 износот: „20“ се заменува со износот: „0,30“;
 19) во тар. број 83:
 а) во точката 1 под а) износот: „5.000“ се заменува со износот: „81,25“;
 во точката 1 под б) износот: „375“ се заменува со износот: „6,25“;
 б) во точката 2 износот: „3.000“ се заменува со износот: „50“;
 в) во точката 3 под а) износот: „3.000“ се заменува со износот: „50“;
 20) во тар. број 85:
 а) во точката 1 износот: „750“ се заменува со износот: „12,50“;
 б) во точката 3 износот: „2.250“ се заменува со износот: „37,50“;
 21) во тар. број 86 износот: „7.500“ се заменува со износот: „125“;
 22) во тар. број 87 износот: „750“ се заменува со износот: „12,50“;
 23) во тар. број 88 износот: „750“ се заменува со износот: „12,50“;

- 24) во тар. број 89 износот: „750“ се заменува со износот: „12,50“;
 25) во тар. број 90 износот: „750“ се заменува со износот: „12,50“;
 26) во тар. број 91 износот: „500“ се заменува со износот: „7,50“;
 27) во тар. број 92:
 а) во точката 1 износот: „750“ се заменува со износот: „12,50“;
 б) во точката 2 износот: „500“ се заменува со износот: „7,50“;
 28) во тар. број 93 износот: „1.250“ се заменува со износот: „20“;
 29) во тар. број 94 износот: „2.500“ се заменува со износот: „40“;
 30) во тар. број 96 износот: „1.250“ се заменува со износот: „20“;
 31) во тар. број 97:
 а) во точката 1 износот: „5.000“ се заменува со износот: „81,25“;
 б) во точката 2 износот: „1.500“ се заменува со износот: „25“.

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

144.

Врз основа на членот 217 став 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНА НА ЗАКОНОТ ЗА ИНТЕРЕСНИТЕ СТОПИ НА ФОНДОВИТЕ ВО СТОПАНСТВОТО

Се прогласува Законот за измени на Законот за интересните стопи на фондовите во стопанството, што го усвои Сојузната скупштина, на седницата на Сојузниот собор од 20 јануари 1966 година и на седницата на Стопанскиот собор од 3 март 1966 година.

П. Р. бр. 409
 4 март 1966 година
 Белград

Претседател
 на Републиката,
 Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
 на Сојузната скупштина,
 Едвард Кардељ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНА НА ЗАКОНОТ ЗА ИНТЕРЕСНИТЕ СТОПИ НА ФОНДОВИТЕ ВО СТОПАНСТВОТО

Член 1

Во Законот за интересните стопи на фондовите во стопанството („Службен лист на СФРЈ“, бр. 35/65, 56/65 и 4/66), во членот 6 по зборот: „аеродроми“, се додаваат зборовите: „на вредноста на земјоделските комуникации, на вредноста на водостопанските заштитни објекти, на објектите и постројките за одводнување и наводнување (црпни станици, главни канали и канали од I ред) и на уредите за пречистување на загадените води.“

Член 2

Овој закон влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“, а ќе се применува од 1 август 1966 година.

145.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СПАСУВАЊЕ НА МОРЕ И НА ВНАТРЕШНИ ПЛОВНИ ПАТИШТА**

Се прогласува Законот за спасување на море и на внатрешни пловни патишта, што го усвои Сојузната скупштина, на седницата на Сојузниот собор од 9 март 1966 година и на седницата на Организационо-политичкиот собор од 9 март 1966 година.

П. Р. бр. 415
10 март 1966 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

З А К О Н**ЗА СПАСУВАЊЕ НА МОРЕ И НА ВНАТРЕШНИ ПЛОВНИ ПАТИШТА****И. ОПШТИ ОДРЕДБИ****Член 1**

Одредбите од овој закон се применуваат на спасување на лица, бродови и предмети од тие бродови на море и внатрешни пловни патишта.

Како спасување, во смисла на овој закон, се подразбира и укажување помош.

Член 2

Брод, во смисла на овој закон, е секој пловен објект без оглед на целта за која служи, како и воздухоплов на вода.

Брод на внатрешна пловидба во смисла на овој закон е и секоја пловечка постројка, направа на вода и сплав.

II. ДОЛЖНОСТ И ПРАВО НА СПАСУВАЊЕ**Член 3**

Заповедникот на брод кој на кој и да било начин ќе дознае дека лица, вклучувајќи ги и непријателите во случај на воена состојба, се наоѓаат во животна опасност на море или на внатрешни пловни патишта е должен веднаш да им појде во помош со најголема можна брзина, известувајќи ги за тоа ако е тоа можно, и да го преземе нивното спасување.

Заповедникот на бродот во опасност има право по советување со заповедниците на бродовите што одговориле на неговиот повик за помош, ако е можно да се спроведе тоа советување, да одбере еден од тие бродови или повеќе од нив што ги смета дека се најзгодни да му укажат помош.

Заповедникот или заповедниците на бродовите одбрани да му укажат помош на бродот во опасност, се должни да го прифатат изборот и веднаш со најголема можна брзина да им појдат во помош на лицата што се во животна опасност.

Заповедникот на бродот е должен да ги спасува лицата што се во животна опасност и ако тие му се противат на тоа, или ако на спасувањето на лицата му се противи заповедникот на бродот на кој се наоѓаат тие лица.

Одредбите од овој закон што се однесуваат на заповедникот на бродот се применуваат и на лицата што го заменуваат заповедникот на бродот.

Член 4

По исклучок од одредбите на членот 3 од овој закон, заповедникот на брод не е должен да појде во помош и да преземе спасување на лица во животна опасност:

1) ако преземањето на тоа спасување би претставувало сериозна опасност за бродот со кој тој заповеда и за лицата на тој брод, или ако тој оправдано смета дека, според посебни околности на случајот, преземањето да се спасат лицата во опасност не би било успешно;

2) ако дознае дека друг брод, а не бродот со кој тој заповеда, е избран да оди во помош и дека избраниот брод го прифатил тој избор;

3) ако од заповедникот на бродот во опасност, или непосредно од лицата што биле во животна опасност, или од заповедникот на друг брод што стигнал до тие лица биде известен дека помошта повеќе не е потребна.

Член 5

Во случај на судир на бродови заповедникот на бродот е должен, ако е во можност да го стори тоа без сериозна опасност за бродот со кој заповеда и за лицата на него, покрај првенственото спасување на лица, да преземе и спасување на другиот брод со кој се судрил бродот со кој тој заповеда, а во случај на судир на бродови на внатрешен пловен пат должен е и бродот што го застрашува опасност да потоне без одлагање да го отстрани од пловниот пат.

На внатрешниот пловен пат, заповедникот на бродот, кога бродот со кој тој заповеда ќе се најде во близина на брод што дава повици за помош, должен е и кога немало судир веднаш да преземе спасување на тој брод, ако е во можност да го стори тоа без сериозна опасност за бродот со кој заповеда и за лицата на него.

Член 6

Заповедникот на југословенски брод кој ќе дознае дека друг југословенски брод е во опасност на море е должен, покрај првенственото спасување на лицата, да преземе и спасување на бродот и на предметите од тој брод што се општествена сопственост, сопственост на југословенски правни лица или сопственост на југословенски државјани, ако на спасувањето на бродот и предметите на него не се противи изречно и разложно заповедникот, носителот на правото на користење односно сопственикот или бродарот на бродот во опасност.

Заповедникот на бродот не е должен да преземе спасување на брод според одредбата на ставот 1 од овој член ако тоа не може да го стори без сериозна опасност за лицата на бродот или за бродот со кој заповеда, или ако оправдано смета дека спасувањето на бродот не би било целесообразно ишту разумно со оглед на можностите за спасување, вредноста на бродот во опасност и предметите на тој брод, како и на ризиците и трошоците на кои со преземеното спасување би се изложил бродот со кој заповеда.

Член 7

Заповедникот на бродот мора во бродскиот дневник да ги внесе причините поради кои не им појол во помош на лицата во опасност и не го презел нивното спасување (член 4), како и причините поради кои не презел спасување на бродот и на предметите на него (чл. 5 и 6).

Член 8

Носителот на правото на користење односно сопственикот на бродот или бродарот не одговара за штетата што ќе настане затоа што заповедникот на бродот ги повредил должностите определени во чл. 3, 5 и 6 на овој закон.

Член 9

Со одредбите од овој закон не се засега во правните правила на поморското право и на правото на внатрешната пловидба што се однесуваат на правото за привилегија на спасителот врз спасениот брод и товар.

Член 10

Бродовите насукани во крајбрежно море или на внатрешни пловни патишта на Југославија, што се напуштени од посадата, како и предметите од тие бродови, можат да ги спасуваат само југословенски работни организации, други југословенски правни лица и југословенски државјани, кои се овластени за вршење таква дејност.

Странски правни лица или странски државјани можат да ги спасуваат бродовите од ставот 1 на овој член и предметите од нив само врз основа на решение од капетанијата со кое се дозволува спасување, ако со републички пропис не е определено поинаку. Ова решение капетанијата го донесува во согласност со Сојузниот секретаријат за сообраќај и врски и со Државниот секретаријат за народна одбрана.

Член 11

Југословенски воен брод не смее да се спасува во случај на изрична забрана на неговиот командант.

Член 12

Државниот секретар за народна одбрана ќе пропише во кои случаи командант на југословенски воен брод не е должен да врши спасување во случаите определени во чл. 3, 5 и 6 на овој закон.

III. НАГРАДА ЗА СПАСУВАЊЕ**Член 13**

За спасување на лица не се долгува награда.

Ако во спасувањето учествувале повеќе спасители, од кои некои спасиле лица а некои бродот или предмети од бродот, на спасителот што спасил само лица во припаѓа правичен дел од наградата за спасувањето признаена на спасителот на бродот и на предмети од бродот.

Член 14

За секое спасување на брод и предмети од брод што дало полезен резултат, на спасителот му припаѓа правична награда.

Височината на наградата не може да изнесува повеќе од вредноста на спасениот брод односно спасените предмети.

Член 15

Ако е склучен договор за спасување на брод или предмети од брод судот, на барање од странката, ќе го поништи договорот за спасување склучен во моментот и под влијанието на опасноста ако утврди дека договорните одредби не се правични или дека странката на склучување на договорот била наведена со измама или со намерно прикривање на фактите, како и ќе ја намали односно зголеми наградата за спасување ако договорената награда наспрема сторената услуга е претерано висока или претерано ниска.

Член 16

Ако странките не склучиле договор за спасување или ако таков договор склучиле но не ја договориле височината на наградата за спасување, за височината на наградата, во случај на спор, одлучува суд.

Судот ја утврдува височината на наградата за спасување земајќи го предвид првенствено — постигнатиот успех, заложувањето и заслугите на оние што го вршеле спасувањето, опасноста во која се наоѓале спасуваниот брод, лица и предмети од бродот, спасителите и нивниот брод, употребеното време, трошоците, претрпената штета, ризикот на одговорноста и другите ризици на спасителот, вредноста на средствата изложени на ризикот и спе-

цијалната опременост на бродот што спасувал, а потоа вредноста на спасениот брод, предметите од бродот и износот на возарината и превознината.

Член 17

Ако има повеќе спасители, а спасителите не се спогодиле за сразмерата во која треба помеѓу нив да се подели наградата за спасување, за таа сразмера одлучува суд, применувајќи ги при тоа одредбите од членот 16 на овој закон.

Член 18

Во случајот од членот 16 на овој закон судот може да ја намали наградата или да определи да не му припаѓа на спасителот награда за спасување ако спасителите со своја вина предизвикале потреба од спасување или ако при спасувањето извршиле крајби, утаја или измамно дејствие.

Член 19

Спасител што се впуштил во спасување на брод или предмети од брод против изрична и разумна забрана од страна на заповедникот на бродот или носителот на правото на користење односно сопственикот или бродарот на спасуваниот брод, нема право на награда.

Член 20

Ако спасување на брод и предмети од брод се врши врз основа на договор за спасување, а со договорот не е предвидено поинаку, наградата за спасување е должен да ја плати бродарот на спасениот брод.

Во случајот од ставот 1 на овој член сопственикот на спасените предмети односно лицето што има право да располага со тие предмети, одговара солидарно со бродарот само за делот на наградата што се однесува на тие предмети.

Ако не е склучен договор за спасување, наградата за спасениот брод е должен да ја плати бродарот на спасениот брод, а наградата за спасените предмети — сопственикот односно лицето што има право да располага со тие предмети.

Член 21

Ако има повеќе спасители, секој од нив може да го остварува своето барање на награда и самостојно.

Член 22

Износот на наградата за спасување што ќе престане по одбивањето на износот на штетата сторена на бродот спасител при спасувањето и на трошоците предизвикани со спасувањето претставува (чиста награда).

Определен дел од чистата награда ѝ припаѓа на посадата на бродот спасител.

Ако со општ акт на југословенска работна организација или друго југословенско правно лице што е бродар на бродот спасител се утврдени мерилата за определување на делот на чистата награда за спасување што ѝ припаѓа на посадата на бродот спасител, тој дел ќе се определи според тие мерила.

Член 23

Ако бродарот не е југословенска работна организација или друго југословенско правно лице или ако мерилата за утврдување на делот на чистата награда што ѝ припаѓа на посадата на бродот спасител не се определени со општ акт на југословенска работна организација односно југословенско правно лице што е бродар на бродот спасител, тој дел од чистата награда се определува со спогодба помеѓу бродарот и посадата на бродот спасител.

Ако не дојде до спогодба помеѓу посадата и бродарот за уделот на членовите на посадата во наградата, тој удел го утврдува суд во границите помеѓу 1/10 и 7/10 од чистата награда.

Како основ за утврдување на уделот на членовите на посадата во наградата за спасување се зема: заложувањето на посадата, нејзиниот придонес на спасувањето, уметноста во извршувањето

на спасувањето, изложувањето на опасност, вложениот труд и другите важни околности.

Член 24

Спасител не може да се откаже од делот на наградата што го сочинува уделот на членовите на посадата во таа награда без согласност од членовите на посадата на бродот спасител.

Член 25

Ако спасителот не поднесе тужба за исплата на наградата за спасување во рок од една година од денот кога е завршено спасувањето, секој член на посадата на бродот спасител може спрема бродарот на спасениот брод со тужба да оствари награда за спасување во делот што претставува негов удел во таа награда.

Член 26

Делот на наградата за спасување што ѝ припаѓа на посадата се дели на членовите на посадата според мерилата утврдени со општиот акт на југословенската работна организација или друго југословенско правно лице што е бродар на бродот спасител.

Ако бродарот на бродот спасител не е југословенска работна организација или друго југословенско правно лице или ако со општиот акт на југословенската работна организација односно на друго југословенско правно лице што е бродар на бродот спасител не се определени мерилата за распределба на наградата на членовите на посадата, 50% од уделот на посадата во наградата за спасување им се делат на сите членови на посадата на еднакви делови, а другите 50% на одделни членови на посадата што посебно му придонесле на спасувањето, при што ќе се земе предвид заложувањето на одделни членови на посадата, нивниот придонес во спасувањето, решителноста и умешноста во заповедањето и во извршувањето на спасувањето, изложувањето на опасност, вложениот труд и другите важни околности.

Член 27

Одредбите од овој закон што се однесуваат на наградата за спасување согласно ќе се применуваат и во случај на спасување помеѓу бродови на ист носител на правото на користење односно сопственик на брод или бродар.

Член 28

Одредбите од овој закон за уделот на посадата во наградата за спасување не се применуваат на посадата на брод посебно опремен и наменет за спасување.

Член 29

Одредбите од овој закон за уделот на посадата на бродот спасител во наградата за спасување не се однесуваат на посадата на југословенски воен брод.

Државниот секретар за народна одбрана може поединечно да реши посада на воен брод да добие награда за извршено спасување, како и да определи начинот на распределбата на таа награда.

Член 30

Побарувањата за исплата на наградата за спасување застаруваат по истекот на две години од денот кога е завршено спасувањето.

Времето на застареноста во случајот од членот 25 на овој закон почнува да тече по истекот на една година од денот кога е завршено спасувањето.

IV. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Кривични дела

Член 31

Заповедникот на брод кој, противно на одредбите на членот 3 од овој закон не ќе појде на помош и не ќе преземе спасување на лице кое на море или во водите на внатрешните пловни патишта се наоѓа во животна опасност, иако не постојат причините наведени во членот 4 од овој закон што го

ослободуваат од обврската за спасување, ќе се казни со затвор до една година.

Член 32

Заповедникот на брод кој, противно на одредбата од членот 5 став 1 на овој закон, не преземе спасување на брод со кој се судрил бродот со кој заповеда тој или кој не ќе го отстрани таквиот брод од внатрешниот пловен пат, ако постои опасност од потонување, ќе се казни со затвор до шест месеци.

Член 33

Заповедникот на југословенски брод, ако не постојат причините од членот 6 на овој закон, кој не ќе преземе на море спасување на југословенски брод што е во опасност и предмети од тој брод што се општествена сопственост или сопственост на југословенско правно лице или на југословенски државјанин, ќе се казни со парчина казна или со затвор до шест месеци.

Со истата казна ќе се казни заповедникот на брод кој, противно на одредбата од членот 5 став 2 на овој закон, не преземе на внатрешен пловен пат спасување на брод што бара помош, ако бродот со кој заповеда тој се наоѓа во близината на тој брод.

Прекршоци

Член 34

Со парична казна до 500 динари ќе се казни за поморски прекршок односно за прекршок на внатрешната пловидба заповедникот на брод, кој, противно на одредбите од членот 7 на овој закон, не ги внесе во бродскиот дневник причините поради кои не им тргнал на помош на лицата во опасност и не го презел нивното спасување, или причините поради кои не го презел спасувањето на бродот и предметите на него.

V. СУДИРАЊЕ НА ЗАКОНИТЕ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 35

Ако странките со склучениот договор за спасување договориле примена на определено право, ќе се примени тоа право.

Ако правото чија примена е договорена не би можело да се примени, или ако странките не ја договориле изречно примената на определено право, или ако намерата на странките за примена на определено право не може да се утврди од околностите на случајот, ќе се примени правото што е во најблиска врска со договорот за спасување.

Ако не може да се утврди кое право е во најблиска врска со договорот за спасување или ако не е склучен договор за спасување, на односите од спасувањето ќе се примени правото на државата на онаа лука односно пристаниште во кое е завршено спасувањето односно правото на државата на првата лука односно пристаниште во кое спасениот брод пристигнал по завршеното спасување.

Во сите други случаи ќе се применат одредбите од овој закон.

Член 36

Ако на односите од спасувањето, според одредбите од членот 35 ст. 1 до 3 на овој закон, би требало да се примени странско право, по исклучок од тие одредби ќе се применат во секој случај:

1) одредбите од овој закон — ако е вршено спасување на лица без истовремено спасување на брод и предмети од брод, ако сите заинтересирани лица се југословенски државјани или југословенски работни организации или други југословенски правни лица, или ако бродот што вршел спасување или бродот што е спасуван, а ако има повеќе бродови — еден од нив, е југословенски воен брод или југословенски брод за управни цели;

2) одредбите од чл. 13 до 19 и чл. 22 и 27 на овој закон;

3) одредбите од Законот за застареноста на побарувањата („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 40/53 и 57/54) и одредбите од овој закон за роковите на застареноста (член 30);

4) одредбите од членот 113 ст. 1 и 2 од Законот за договорите за искористувањето на поморските бродови („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 25/59);

5) правото на државната припадност на бродот спасител — на поделбата на наградата за спасување помеѓу носителот на правото на користење односно сопственикот или бродарот на бродот спасител и посадата на тој брод.

Спогодбата склучена противно на одредбите од ставот 1 на овој член нема правно дејство.

Член 37

За решавање на споровите за наградата за спасување на југословенски воени бродови и југословенски бродови за управни цели се надлежни исклучиво југословенски судови.

Член 38

Одредбите на странско право не се применуваат ако се во спротивност со југословенскиот јавен поредок, или ако со нив би се изиграле одредбите на југословенското право за судрувањето на законите.

Член 39

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

146.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВАДЕЊЕ НА ПОТОНАТИ ПРЕДМЕТИ

Се прогласува Законот за вадење на потонати предмети, што го усвои Сојузната скупштина, на седницата на Сојузниот собор од 9 март 1966 година и на седницата на Организационо-политичкиот собор од 9 март 1966 година.

П. Р бр. 414
10 март 1966 година
Белград

Претседател на
Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ВАДЕЊЕ НА ПОТОНАТИ ПРЕДМЕТИ

I. Општи одредби

Член 1

Одредбите од овој закон се применуваат на вадењето на бродови, други пловни објекти, воздухоплови, нивна опрема и товар и други предмети (во понатамошниот текст: предметите) потонати во југословенското крајбрежно море и во водите на југословенските внатрешни пловни патишта.

Одредбите од овој закон согласно се применуваат и на вадењето на предмети потонати надвор од југословенското крајбрежно море и надвор од водите на југословенските внатрешни пловни патишта, ако е предметот во општествена сопственост, или ако на предметот постои право на соп-

ственост на југословенско правно лице или на југословенски граѓанин, а вадењето на предметот го врши југословенска работна организација, друго југословенско правно лице или југословенски граѓанин.

Член 2

На вадењето на предмети потонати за време на спасување или додека трасла опасноста во која се наоѓал бродот непосредно пред започнатото спасување, се применуваат одредбите од Законот за спасување на море и на внатрешните пловни патишта („Службен лист на СФРЈ“ бр. 11/66).

Член 3

На правните односи што произлегуваат од вадењето на потонати предмети, а што не се уредени со овој закон, се применуваат соодветните одредби односно правните правила на имотното право.

Член 4

Предмет на кој постои право на сопственост а што не е изваден во рок од 10 години од денот кога потонал, станува општествена сопственост.

Носителот на правото на користење на предметот во општествена сопственост што не ќе го извади потонатиот предмет во рок од 10 години од денот кога потонал, го губи правото на користење.

Со правото на користење на потонатиот предмет во општествена сопственост од ст. 1 и 2 на овој член се здобива општината на чија територија се наоѓа тој предмет.

Ако не може да се утврди кога потонал предметот, ќе се смета дека брод, друг пловен објект, воздухоплов или нивна опрема, товар и други предмети што се наоѓале на нив потонале утредента по добиената последна вест за бродот, пловниот објект или воздухопловот, а другите предмети — оној ден кога е утврдена позицијата на море или на водите на внатрешните пловни патишта каде потонал предметот.

Член 5

Лучката капетанија односно капетанијата на пристаништето (во понатамошниот текст: капетанијата) ги врши работите што со овој закон ѝ се ставени во надлежност, ако со републички пропис не е определено тие работи да ги врши друг орган на управата надлежен за работите на безбедност на пловидбата.

II. Право и должност на вадење потонати предмети

Член 6

Потонат предмет може да вади од море и од водите на внатрешните пловни патишта југословенско или странско правно лице, југословенски државјанин или странски државјанин, кои според прописите на имотното право или според други посебни прописи имаат право да располагаат со потонатиот предмет (во понатамошниот текст: овластеното лице).

Потонат предмет може да вади и капетанија кога е тоа предвидено со овој закон.

Член 7

Ако на капетанијата не ѝ е познато овластеното лице, или кога тоа лице ѝ е познато но тоа не намерува да го вади потонатиот предмет, или кога тоа без оправдана причина ќе го прекине или напушти започнатото вадење, вадењето може да го преземе југословенска работна организација чиј предмет на работење е вадење на потонати предмети, или друго југословенско правно лице чиј статут или правила предвидуваат тоа лице да се занимава со подводно истражување и со вадење на потонати предмети.

Се смета дека познато овластено лице не намерува да презема вадење на потонат предмет односно дека го прекинало или напуштило вадењето, ако во рок од 90 дена од денот на доставувањето на поканата на капетанијата не ѝ поднесе на ка-

петанијата изјава дека намерува да го вади потонатиот предмет, или не го започне вадењето во рокот определен за тоа, односно ако работите на вадење на предметот што ги прекинало или напуштило не ги продолжи, без оправдана причина, во рок од 90 дена од денот на доставувањето на показната на капетанијата за продолжување на работите.

Се смета дека непознато овластено лице не намерува да вади потонат предмет, ако во рок од шест месеци од денот на доставувањето на показната на капетанијата (член 24) не ѝ јави на капетанијата и не поднесе докази за своето право на вадење на потонатниот предмет.

Поканата на капетанијата од ст. 2 и 3 на овој член мора да содржи: назначување на потонатниот предмет, место каде лежи тој, предупредување на последиците од ставот 1 на овој член што ќе настапат ако овластеното лице не се одзове на показната од капетанијата.

Член 8

Ако за вадење на потонат предмет се потребни специјални научички и технички средства и особена стручност, странско овластено лице или југословенско овластено лице што не располага со тие средства односно стручност, може да го вади својот потонат предмет од крајбрежното море или од водите на внатрешните пловни патишта само со посредство на југословенска работна организација чиј предмет на работењето е вадење на потонати предмети, или на друго југословенско правно лице чиј статут или правила предвидуваат тоа лице да се, занимава со подводно истражување и со вадење на потонати предмети, а кое располага со такви средства односно стручност.

Капетанијата може да дозволи странско овластено лице да може да вади потонат предмет само или со посредство на друго странско лице што ги исполнува условите од ставот 1 на овој член.

Член 9

За вадење на потонати предмети од југословенското крајбрежно море и од водите на југословенските внатрешни пловни патишта е потребна дозвола од надлежната капетанија.

По исклучок, за вадење предмети потонати надвор од подрачјето од воено значење во југословенското крајбрежно море или во водите на југословенските внатрешни пловни патишта, за кое не се потребни специјални научички и технички средства и особена стручност, не е потребна дозвола од капетанијата ако вредноста на предметот, кој не е културен споменик во смисла на одредбите од Основниот закон за заштитата на културните споменици („Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/65), не е поголема од 50.000 динари.

Во барањето со кое се бара одобрување за вадење мора да се означи потонатниот предмет за кој се намерува да се вади, местото каде лежи тој, начинот на вадење, средствата потребни за вадењето, правниот основ врз кој е засновано барањето и времето предвидено за почеток и завршеток на работите на вадење на предметот.

Ако утврди дека овластеното лице ги исполнува пропишаните услови за вадењето на предметот, капетанијата ќе донесе решение, со кое го одобрува вадењето на потонатниот предмет, определувајќи ги, според околностите на случајот, техничките услови за вадење и примерниот рок за почеток и завршеток на работите на вадење, при што ќе води сметка и за рокот наведен во барањето.

Решението со кое се дозволува вадење на потонат предмет капетанијата го донесува: за предмети потонати на подрачје од воено значење во југословенското крајбрежно море и во водите на југословенските внатрешни пловни патишта — во согласност со надлежната воена Команда, а за предмети што имаат својство на културен споменик или за кој може да се претпостави дека имаат такво својство — во согласност со Заводот за заштита на културните споменици определен со републички пропис.

Решението со кое му се дозволува на странско овластено лице да вади потонат предмет само или со посредство на друго странско лице (член 8 став 2) капетанијата го донесува во согласност со Сојузниот секретаријат за сообраќај и врски и со Државниот секретаријат за народна одбрана.

Член 10

Ако барањето со кое се бара дозвола за вадење на потонат предмет врз основа на членот 7 од овој закон, ќе го поднесат повеќе работни организации или други правни лица, капетанијата ќе донесе решение со кое ѝ го одобрува вадењето на предметот на онаа работна организација или друго правно лице кое прво поднесло барање за вадење и ги исполнува определените услови.

Член 11

Југословенската работна организација или друго југословенско правно лице, што го започнало вадењето на потонат предмет врз основа на членот 7 од овој закон, не смее без оправдана причина привремено да ги прекине или напушти тие работи, ако нивното прекинување или напуштање би можело да му предизвика штета на овластеното лице.

Член 12

Ако потонат предмет, со оглед на местото каде што лежи, би можел да предизвика пречка или опасност за пловидбата или за искористувањето на природните богатства, на морето или на водите на внатрешните пловни патишта, капетанијата може со решение да му нареди на овластеното лице во примерниот рок, што ќе се определи со тоа решение, да го извади или отстрани потонатниот предмет од тоа место.

Ако овластеното лице не постапи според решението донесено според ставот 1 од овој член, како и кога овластеното лице е непознато, капетанијата може, на трошок и ризик на овластеното лице, самата или со посредство на работна организација или друго правно лице да го отстрани потонатниот предмет од местото каде што лежи.

Одредбите од ст. 1 и 2 на овој член се применуваат и во поглед на насукани бродови и други пловни објекти.

Член 13

Ако потонат предмет лежи на пловен пат и претставува непосредна опасност или пречка за пловидбата, капетанијата може и без претходна наредба на овластеното лице според членот 12 став 1 од овој закон, да реши на трошок и ризик од овластеното лице, самата или со посредство на работна организација или друго правно лице, да го отстрани или извади тој предмет, а ако е потребно и да го уништи.

Жалбата против решението донесено во смисла на ставот 1 од овој член, не го задржува извршувањето на решението.

Одредбите од ст. 1 и 2 на овој член се применуваат и во поглед на насукани бродови и други пловни објекти.

Член 14

Во случаите од чл. 7, 12 и 13 на овој закон овластеното лице може во секое време да го преземе вадењето односно отстранувањето на потонат предмет, и тоа непосредно ако ги исполнува за тоа пропишаните услови, или со посредство на работна организација или друго правно лице (член 8).

Овластеното лице што го презело вадењето или отстранувањето на предметот во смисла на ставот 1 од овој член, е должно на работната организација или на друго правно лице што пред тоа преземање работело на вадење или отстранување на тој предмет да му плати надоместок за полезно извршените работи и да му ги надомести другите потребни и полезни трошоци.

Член 15

За почетокот, прекилот, продолжувањето или напуштањето на работите на вадење или отстранување на потонат предмет, како и за преземањето на такви работи (член 14), овластеното лице е дол-

жно без одлагање да ја извести капетанијата што го донесла решението за дозвола на вадењето или отстранувањето на тој предмет.

III. Права и должности на изведувачот на работите

Член 16

Изведувачот на работите е должен да го повика овластеното лице да го презема извадениот предмет во рокот што ќе го определи изведувачот а кој не може да биде пократок од 30 дена од денот на доставувањето на поканата за преземање на предметот, ако не е договорено поинаку.

Ако во случај на вадење потонат предмет според одредбата од членот 7 на овој закон, овластеното лице е непознато, изведувачот на работите е должен да го чува извадениот предмет на трошок и ризик на непознатото овластено лице и за тоа да ја извести капетанијата, а капетанијата е должна со оглас да го повика непознатото овластено лице да го преземе извадениот предмет во определениот рок, кој не може да биде пократок од 30 дена од денот на закачувањето на огласот според одредбата од членот 24 на овој закон.

Член 17

Во случај на вадење предмет според одредбата од членот 12 или членот 13 на овој закон, изведувачот на работите е должен, без одлагање, да ѝ го предаде извадениот предмет на капетанијата.

Ако во случајот од ставот 1 на овој член овластеното лице е непознато, капетанијата е должна да го повика со оглас да го преземе извадениот предмет во определениот рок, кој не може да биде пократок од 30 дена од денот на закачувањето на огласот според одредбата од членот 24 на овој закон.

Член 18

Изведувачот на работите има право на залога на извадениот предмет за обезбедување на надоместокот за вадење и чување на предметот, и може да го задржи извадениот предмет додека овластеното лице не му го плати тој надоместок, ако не е договорено поинаку.

Член 19

Височината на наградата за вадење, отстранување или уништување на потонат предмет како и за трошоците за чувањето, ако странките не го договориле тоа, ќе ја определи во случај на спор, суд.

Судот ја определува височината на надоместокот земајќи ја предвид вредноста на извадениот предмет, вложениот труд, ризиците и трошоците за вадење односно отстранување или уништување на потонатиот предмет.

Ако странките не договориле поинаку, надоместокот за вадење на предметот не може да го надмине износот на вредноста на извадениот предмет, освен во случаите од чл. 12 и 13 на овој закон.

Член 20

Општествено-политичката заедница чиј орган е капетанијата што според членот 12 или членот 13 на овој закон го донесува решението за вадење, отстранување или уништување на потонат предмет, е должна на изведувачот на работите да му плати надоместок за тие работи, но има право да го наплати платениот надоместок од овластеното лице како и трошоците за неговото чување.

Член 21

Побарувањето на надоместокот за вадење, отстранување или уништување на потонат предмет застарува за три години од денот на извршеното вадење, отстранување или уништување.

IV. Продажба на извадени предмети

Член 22

Ако овластеното лице, во случај на вадење на потонат предмет според членот 7 од овој закон, не го плати надоместокот за вадење и чување на извадениот предмет, или по истекот на рокот од членот 16 или членот 17 на овој закон не го преземе

предметот што се наоѓа на чување кај работна организација, друго правно лице или капетанија, работна организација, друго правно лице односно капетанијата ќе го продаде предметот на јавната продажба според правните правила на вонпроцесната постапка и од добиениот износ ќе го наплати надоместокот за вадење и трошоците за чување на извадениот предмет, а остатокот ќе го положи во судски депозит и за тоа полагање ќе го извести без одлагање овластеното лице.

Овластеното лице го губи правото на депозит ако во рок од една година од денот кога судот го известил за полагањето на износот во депозит не побара да му се исплати депонираниот износ.

По истекот на рокот од ставот 2 на овој член судот ќе го уплати по службена должност депонираниот износ во буџетот на општествено-политичката заедница чиј орган на управата е капетанијата што го донесла решението за дозвола на вадење на потонатиот предмет.

Член 23

Пред да се пристапи кон продажба на изваден предмет што е културен споменик, тој ќе ѝ се понуди на општината на чија територија е капетанијата што го донесла решението за дозвола на вадењето на тој предмет, да го преземе, со назначување на трошоците за вадење и чување на предметот.

Ако општината одбие да го преземе понудениот предмет, ќе се пристапи кон јавна продажба според одредбата на членот 22 од овој закон.

Ако општината го преземе понудениот предмет според ставот 1 од овој член, е должна да плати надоместок за вадење на предметот и за трошоците на неговото чување.

V. Доставување на покана и решение

Член 24

Доставувањето на писмено на непознато лице, покрај доставувањето на начинот предвиден во Законот за општата управна постапка, се врши и со закачување на писменото на огласната табла од сите лучки капетани во Југославија и од сите лучки испостави на подрачјето на лучката капетанија што го донесла решението, — ако е во прашање предмет потонат во југословенското крајбрежно море, а на огласната табла од сите капетани на пристаништа во Југославија и од сите испостави на капетанијата на пристаништето на подрачјето на капетанијата на пристаништето што го донесла решението, — ако е во прашање предмет потонат во водите на југословенските внатрешни пловни патишта.

Член 25

Ако е во прашање вадење или отстранување на потонат брод, друг пловен објект или воздухоплов, кој е сопственост на странско лице, капетанијата ќе му достави покана односно решение на Државниот секретаријат за надворешни работи.

VI. Казнени одредби

Член 26

Со парична казна до 50.000 динари ќе се казни за поморски прекршок односно за прекршок на внатрешната пловидба работна организација или друго правно лице што вади потонат предмет иако не е лице овластено за негово вадење (член 6 став 1).

За дејствието од ставот 1 на овој член ќе се казни за поморски прекршок односно за прекршок на внатрешната пловидба и одговорното лице во работната организација или во друго правно лице со парична казна до 3.000 динари.

Член 27

Со парична казна до 10.000 динари ќе се казни за поморски прекршок односно за прекршок на внатрешната пловидба работна организација или друго правно лице од членот 6 став 1 на овој закон што без одобрување од капетанијата вади

потонат предмет (член 9), или што како овластено лице не ја извести капетанијата за преземањето на вадење потонат предмет, како и за почетокот, прекинуто, продолжувањето или напуштањето на работите на вадење потонат предмет (член 15).

За дејствието од ставот 1 на овој член ќе се казни за поморски прекршок односно за прекршок на внатрешната пловидба одговорното лице во работната организација или во друго правно лице со парична казна до 1.000 динари.

Член 28

За поморски прекршок односно за прекршок на внатрешната пловидба ќе се казни, и тоа:

1) со парична казна до 3.000 динари поединец што ќе изврши дејствие од членот 26 став 1 на овој закон;

2) со парична казна до 1.000 динари поединец што ќе изврши дејствие од членот 27 став 1 на овој закон

VII. Преодни и завршни одредби

Член 29

Предметот на кој постои право на сопственост а што на денот на влегувањето во сила на овој закон лежел потонен во море или во водите на внатрешните пловни патишта 10 години или повеќе, со денот на влегувањето во сила на овој закон станува општествена сопственост.

Предметот на кој постои право на сопственост а што на денот на влегувањето во сила на овој закон лежел потонен во море или во водите на внатрешните пловни патишта помалку од 10 години, станува општествена сопственост ако не биде изваден пред истекот на 10 години од денот на неговото потонување, во не може да стане општествена сопственост пред истекот на една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

На предметите што станале општествена сопственост според ст. 1 и 2 од овој член, како и на предметите во општествена сопственост што ги исполнуваат условите од тие ставови, правото на користење го има општината на чија територија се наоѓаат тие предмети.

Член 30

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Одлуката за давање одобрение за ваѓање од крајбрежното море на ФНРЈ потонати предмети на општествената сопственост без определен орган на управувањето („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 47/54).

Член 31

Овој закон влегува во сила по истекот на 90 дена од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

147.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА НАДОМЕСТОК НА ШТЕТА ПОРАДИ СУДИР НА БРОДОВИ

Се прогласува Законот за надоместок на штета поради судир на бродови, што го усвои Сојузната скупштина, на седницата на Сојузниот собор од 9 март 1966 година и на седницата на Организационо-политичкиот собор од 9 март 1966 година

П. Р. бр. 413

10 март 1966 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ЗАКОН

ЗА НАДОМЕСТОК НА ШТЕТА ПОРАДИ СУДИР НА БРОДОВИ

Член 1

Одредбите од овој закон се применуваат на надоместокот на штета што брод, лицата на бродот или предметите на бродот ја претрпеле поради судир на бродови.

Одредбите од овој закон што се однесуваат на надоместокот на штета настаната поради судир на бродови, се применуваат и на надоместокот на штета што еден брод ќе му ја предизвика на друг брод поради вршење маневар или пропуштање да изврши маневар, или поради непридржување кон прописите за сигурноста на пловидбата иако до судир помеѓу бродовите не дошло.

Одредбите од овој закон се применуваат без оглед на тоа дали штетата се случила на море или на внатрешни пловни патишта.

Одредбите од овој закон се применуваат и на укотвен брод.

Одредбите од овој закон се применуваат и кога еден на друг ќе си предизвикаат штета бродови за внатрешна пловидба што пловат во состав на иста влеча.

Одредбите од овој закон не се применуваат на надоместок на штета што при судир на бродови ќе биде предизвикана од радиоактивни својства, или истовремено од радиоактивни и токсични својства или од експлозивни или други опасни својства на нуклеарно гориво, или од радиоактивни својства на производи или отпадоци.

Член 2

Брод, во смисла на овој закон, е секој пловен објект без оглед на целта на која ѝ служи, како и воздухоплов на вода

Член 3

За штета настаната во случаите наведени во членот 1 на овој закон одговара бродот по чија вина е предизвикана штетата.

Како одговорност на бродот се подразбира одговорноста на носителот на правото за користење на бродот, на сопственикот на бродот или на бродарот.

Член 4

Одговорност на бродот според одредбите на овој закон постои и кога е предизвикана штета со дејствие или со пропуштање на дејствие од страна на пилотот, без оглед дали е пилотажата задолжителна.

Член 5

Ако е штетата предизвикана со вина на два или повеќе бродови, секој брод одговара сразмерно со својата вина.

Ако сразмерата на вината не може да се утврди, одговорноста на бродовите за штетата се дели на еднакви делови.

Член 6

Ако е со судирот на бродовите предизвикана смрт или телесна повреда на некое лице, за штетата настаната со смртта или телесната повреда одговараат солидарно бродовите со чија вина е дојдено до судирот.

Член 7

Ако дошло до судир помеѓу бродови за внатрешна пловидба, за надоместокот на штетата што му е предизвикана на бродот што не е виновен за судирот, како и на предметите на него, одговараат солидарно бродовите по чија вина е дојдено до судирот.

Член 8

Брод што во случаите од чл. 6 и 7 на овој закон на име надоместок на штета платил повеќе отколку што изнесува надоместокот на штетата што му е виновна, има право да бара од другиот брод од исплатениот износ да му намира онолку колку на тој брод би му отпаднало на име надоместок на штетата определена сразмерно со неговата вина.

Брод кој, од причини што не зависат од него, не може да го наплати од друг брод износот на кој има право според ставот 1 на овој член, може наплатата на тој износ да бара од другите бродови по чија вина настанала штетата, сразмерно со вината на секој од тие бродови.

Член 9

Ако е штетата предизвикана по случај или со виша сила, или ако не може да се утврди причината поради која настанал судирот, штетата ја поднесува оштетените.

Член 10

Заповедникот на бродот, или лицето што го заменува, должен е на бродот со кој се судрил бродот под негово заповедништво, ако е можно, да му го соопшти името и луката на уписот на бродот со кој заповеда, името на последната лука односно пристаниште од кое испловил и името на луката односно пристаништето во кое плови.

Носителот на правото на користење на бродот, сопственикот на бродот и бродарот не одговараат за надоместок на штета предизвикана од страна на заповедникот на бродот со неизвршување на обврските од ставот 1 на овој член.

Член 11

Побарувањето за надоместокот на штета предизвикана од судир на бродови застарува за две години од денот на судирот.

Регресното барање (член 8) застарува за една година од денот на исплатата на надоместокот на штетата.

Член 12

Ако со овој закон не е определено поинаку, на надоместокот на штета настаната поради судир на бродови согласно ќе се применуваат соодветните одредби односно правните правила од имотното право.

Член 13

Со одредбите од овој закон не се засега во одредбите и правните правила за ограничување одговорноста на носителот на правото на користење на брод, на сопственикот на брод или бродарот, како ниту во правата и обврските што произлегуваат од договорот за превоз или од некој друг договор.

Член 14

На надоместокот на штета настаната поради судир на бродови ќе се применат:

1) правото на државата во чие крајбрежно море (внатрешни морски води и територијално море) или на чии внатрешни пловни патишта се случил судирот;

2) одредбите од овој закон — ако судирот се случил на отворено море.

По исклучок од одредбите на ставот 1 од овој член, на надоместокот на штета настаната поради судир на бродови ќе се примени:

1) ако сите бродови помеѓу кои се случил судирот имаат иста државна припадност — правото на државата чија државна припадност имаат тие бродови;

2) ако сите бродови помеѓу кои се случил судирот немаат иста државна припадност но правото на тие држави е еднакво — тоа право.

Член 15

Ако, според одредбите на членот 14 од овој закон, на надоместокот на штета настаната поради судир на бродови би требало да се примени странско право, ќе се применат:

1) одредбите од овој закон — ако сите заинтересирани лица се југословенски државјани или југословенски правни лица, или ако еден од бродовите помеѓу кои дошло до судир е југословенски босн брод или југословенски брод за управни цели;

2) одредбите на членот 1 став 2, членот 3 став 1 и чл. 4 до 9 од овој закон;

3) одредбите од Законот за застареноста на побарувањата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 40/53 и

57/54) и одредбите од овој закон што се однесуваат на роковите за застареност (член 11).

Спогодба склучена противно на одредбите од ставот 1 на овој член нема правно дејство.

Член 16

Одредбите од странско право не се применуваат ако се во спротивност со југословенскиот јавен поредок, или ако со нив би се изиграле одредбите од југословенското право за судрувањето на закони.

Член 17

Одредбите на членот 10 став 1 и членот 19 од овој закон не се применуваат на југословенските бојни бродови.

Член 18

За решавање на споровите за надоместок на штета настаната поради судир на бродови во кој еден од бродовите помеѓу кои дошло до судир е југословенски боен брод или југословенски брод за управни цели, надлежен е исклучиво југословенски суд.

Член 19

Со парична казна до 500 динари ќе се казни за поморски прекршок односно прекршок на внатрешна пловидба заповедник на брод или лице што него го заменува, ако на бродот со кој се судрил бродот со кој тој заповеда, иако тоа можел да го стори, не му го соопшти името и луката на уписот на бродот со кој заповеда, името на последната лука односно пристаниште од кое испловил и името на луката односно пристаништето во кое плови (член 10 став 1).

Член 20

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

148.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНА НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНО ОСИГУРУВАЊЕ ИМОТ И ЛИЦА

Се прогласува Законот за измена на Законот за задолжително осигурување имот и лица, што го усвои Сојузната скупштина, на седницата на Сојузниот собор од 9 март 1966 година и на седницата на Стопанскиот собор од 3 март 1966 година.

П. Р. бр. 412
10 март 1966 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНА НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНО ОСИГУРУВАЊЕ ИМОТ И ЛИЦА

Член 1

Во Законот за задолжително осигурување имот и лица („Службен лист на СФРЈ“, бр. 15/65 и 35/65) чл. 24 и 41а, се бришат.

Член 2

Овој закон влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

149.

Врз основа на членот 52 од Законот за измени и дополненија на Законот за станбените односи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 57/65), Законодавно-правната комисија на Сојузната скупштина на својата седница од 18 февруари 1966 година го утврди долу изложениот пречистен текст на Законот за станбените односи.

Пречистениот текст на Законот за станбените односи го опфаќа Законот за станбените односи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 17/62) и неговите измени и дополненија објавени во „Службен лист на СФРЈ“, бр. 10/65 и 57/65, во кои е означено времето на влегувањето во сила на тој закон и неговите измени и дополненија.

АС бр. 551
28 февруари 1966 година
Белград

Претседател
на Законодавно-правната
комисија на Сојузната
скупштина,
Вељко Зековиќ, с. р.

ЗАКОН ЗА СТАНБЕНИТЕ ОДНОСИ (пречистен текст)

ДЕЛ ПРВ ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со цел за обезбедување на стан како еден од основните услови на животот, со закон се утврдуваат основните права на граѓаните на користење стан и на управување со станбените згради, како и обврските што граѓаните како корисници на стан ги имаат спрема општествената заедница.

Член 2

(1) Граѓанин што се уселил во стан врз основа на договор за користење на стан или врз основа на друг акт, што според важечките прописи претставува полноважен основ за уселување, се здобива со правото тој стан трајно и непречено да го користи под условите од овој закон, како и согласно со посебен закон, да учествува во управувањето со зградата (станарско право).

(2) Граѓанин што се здобил со станарско право е должен: уредно да ја плаќа станарината; да ги користи станбените простории и заедничките уреди со внимание на добар домаќин, според нивната намена, во рамките на кукниот ред; да ги поднесува трошоците за текушто одржување на станот и делот од трошоците за употреба на заедничките уреди кој паѓа на негов товар и да ги извршува должностите што произлегуваат од неговото учествување во управувањето со зградата.

(3) Одредбите од овој закон што се однесуваат на носителите на станарско право се применуваат и на сопственикот на семејна станбена зграда и на сопственикот на посебен дел од зграда што користат стан во својата зграда односно во својот посебен дел од зграда, ако со закон не е определено поинаку.

Член 3

(1) Правото да им дава станови на користење на граѓани им припаѓа на општествено-политичката заедница, државните органи, работните организации, на други правни лица и граѓани што зградите и становите како инвеститори ги изградиле или по друг основ се здобиле со нив.

(2) Становите им се даваат на граѓани на користење по пат на договор за користење на стан, ако со овој закон не е определено поинаку.

Член 4

(1) Граѓаните можат да имаат во сопственост одделни станови и семејни станбени згради до границите установени со Законот за национализација на наемните згради и на градежното земјиште.

(2) Правото на сопственост на одделни станови како посебни делови од згради и на семејни станбени згради се установува со посебен сојузен закон.

Член 5

Становите треба да бидат рационално искористени според бројот на просториите на станот и нивната површина, земајќи го предвид бројот на лицата што го користат станот.

Член 6

Не е допуштено уселување во стан ниту користење стан без претходно склучен договор за користење на станот, освен во случаите определени во овој закон.

Член 7

Кукниот ред во станбените згради го пропишува собранието на општината.

Член 8

Како стан се смета вкупноста на простории наменети да служат за станбени потреби на еден корисник, кои, по правило, сочинуваат една градежна целина и имаат одделен главен влез.

Член 9

Одредбите од овој закон што се однесуваат на станови во станбени згради се применуваат и на становите во деловни згради, ако со посебни прописи не е определено поинаку.

Член 10

(1) Просториите за привремено сместување, како што се привремените работнички станови на градилишта, во бараки и слично, не се сметаат како станови во смисла на овој закон.

(2) Зградата за сместување на поединци не се смета како станбена зграда во смисла на овој закон и со неа управува, според правилникот што за таа цел го донесува, правното лице што како инвеститор ја изградило таквата зграда или по друг основ се здобило со неа.

Член 11

(1) Како станбен орган, во смисла на овој закон, се смета органот на управата на собранието на општината надлежен за станбените работи.

(2) Собранието на општината може да определи одделни работи што според овој закон ги врши станбениот орган на собранието на општината да ги вршат работни и други организации.

Член 12

(1) Како корисник на стан, во смисла на овој закон, се сметаат: носителот на станарското право, членовите на неговото домаќинство што живеат заедно со него, како и лицата што престанале да бидат членови на тоа домаќинство а останале во истиот стан.

(2) Како станар, во смисла на овој закон, се сметаат: корисниците на станот, потстанарите, членовите на домаќинството на потстанарот што живеат заедно со него, како и закупците на деловните простории во станбена зграда.

Член 13

(1) Во град поделен на општини градскиот собор ги донесува прописите што според одредбите од овој закон ги донесува собранието на општината, а ако нема градски собор, тие прописи ги донесува собранието на околицата.

(2) Градскиот собор односно собранието на околицата може врз собранијата на општините да го пренесе овластувањето за донесување одделни прописи од ставот 1 на овој член.

ДЕЛ ВТОР СТАНАРСКО ПРАВО И ДАВАЊЕ СТАНОВИ НА КОРИСТЕЊЕ

Глава I СТАНАРСКО ПРАВО

1. Здобивање со станарско право

Член 14

Здобивањето со станарско право станува со денот на законитото уселување во станот врз основа на договор за користење на станот, ако со овој закон не е определено поинаку.

Член 15

(1) Носителот на станарско право може да има станарско право само на еден стан.

(2) Лицето што користи два стана е должно за тоа да го извести без одлагање станбениот орган на општинското собрание.

(3) Лицето што користи два стана задржува, по свој избор, по покана од станбениот орган на собранието на општината, еден од тие станови, а другиот стан ќе му се даде според важечките прописи на користење на друго лице.

(4) Ако носителот на станарското право не направи избор во рокот што му го оставил станбениот орган на собранието на општината, овој орган ќе реши од кој стан носителот на станарско право треба да се исели.

(5) Ако носителот на станарското право направи избор, но во рокот што му го оставил станбениот орган на собранието на општината не се исели од другиот стан, овој орган ќе донесе решение за неговото иселување.

Член 16

(1) Лицето на кое поради вршење работи од работниот однос, вршење функција од јавен интерес или користење на стопански имот му е неопходно потребно да има стан во разни места, може по исклучок да користи стан и во тие места додека трае таквиот работен однос или функција, односно додека го користи стопанскиот имот.

(2) Решение за тоа дали постои потреба и за користење на стан според ставот 1 на овој член, донесува, во случај на сомневање, станбениот орган на собранието на општината на чие подрачје се наоѓа таквиот стан.

Член 17

(1) Станбените простории што се користат сезонски или повремено само за одмор или закрепнување, не се сметаат како стан.

(2) Решение за тоа дали просториите од ставот 1 на овој член се користат сезонски или повремено само за одмор или закрепнување, донесува, во случај на сомневање, станбениот орган на собранието на општината на чие подрачје се наоѓаат тие простории.

Член 18

(1) Носител на станарско право на ист стан може да биде само едно лице.

(2) Но, кога договорот за користење на стан го склучил еден од брачните другари што живеат во заедничко домаќинство, носител на станарското право е и другиот брачен другар, ако тие не се здоговориле поинаку или ако со овој закон не е определено поинаку.

(3) Кога, во смисла на ставот 2 од овој член, обата брачни другари се носители на станарското право, па еден од нив умре или трајно престане да го користи станот, другиот брачен другар останува сам носител на станарското право ако со овој закон не е определено поинаку.

Член 19

(1) Ако во случај на развод на брак поранешните брачни другари што се заеднички носители на станарското право не се спогодат кој од нив ќе остане носител на станарското право, за тоа, по

барање на еден од нив, решава во вонпроцесна постапка општинскиот суд на чие подрачје е станот, водејќи сметка за станбените потреби на обата брачни другари, нивните деца и другите лица што со нив заедно живеат во станот, за причините од кои е разведен бракот, како и за другите околности на случајот.

(2) Поранешниот брачен другар кој според одлуката на судот престанал да биде носител на станарското право должен е да се исели од станот.

(3) На брачниот другар кој според ставот 2 од овој член е должен да се исели од станот, ќе му се обезбеди нужно сместување.

Член 20

(1) Корисниците на станот што живеат заедно со носителот на станарското право имаат право трајно и непречено лично да го користат тој стан под условите од овој закон.

(2) На членовите на семејното домаќинство им припаѓа правото според ставот 1 на овој член и по смртта на носителот на станарското право, како и кога тој од други причини трајно ќе престане да го користи станот, освен ако престанал да го користи станот врз основа на отказ на договорот за користење на станот, раскин на тој договор или врз основа на договор за размена на тој стан, како и во други случаи предвидени со посебни прописи.

Член 21

(1) Кога носителот на станарско право трајно ќе престане да го користи станот, а членовите на неговото семејно домаќинство ќе продолжат со користењето на станот, тие спогодбено меѓу себе ќе определат едно лице за носител на станарското право и за тоа ќе ја известат другата договорна страна.

(2) Ако членовите на семејното домаќинство не постигнат спогодба во смисла на ставот 1 од овој член, како нов носител на станарското право ќе се смета брачниот другар на поранешниот носител на станарското право (член 18 став 2), ако таков нема — најстарото дете на поранешниот носител на станарското право, а ако ни такво нема — давателот на станот на користење ќе определи кое лице меѓу членовите на семејното домаќинство ќе биде носител на станарското право.

(3) Ако давателот на станот на користење смета дека ниедно од лицата што останале во станот по смртта на носителот на станарското право или кога тој од други причини трајно престанал да го користи станот, нема право да продолжи според одредбата на членот 20 став 2 од овој закон со користењето на станот, може со тужба до суд да бара иселување на сите лица што останале во станот.

2. Права на носителот на станарското право

Член 22

(1) Станарското право може да престане само во случаите и на начинот што се предвидени со законот.

(2) Станарското право може да престане поради отказ само од причини наведени во законот.

Член 23

Кога врз основа на решение од надлежниот орган носителот на станарското право и членовите на неговото домаќинство треба да се иселат од станот од причини што не можат да им се припишат во вина, тие не можат да бидат присилно иселени од станот пред да им се обезбеди уселување во друг соодветен стан, ако со овој закон не е определено поинаку.

Член 24

(1) Без дозвола од носителот на станарското право никој не може да се усели во станот што го користи носителот на станарското право.

(2) Носителот на станарското право може од оправдани причини на секој корисник на станот, освен на своите малолетни деца и брачен другар, да му го откаже натамошното користење на станот, оставајќи му за иселување примерен рок, кој не може да биде пократок од 30 дена.

(3) Ако корисникот на станот на кој му е откажано натамошното користење на станот не се исели во рокот од ставот 2 на овој член, носителот на станарското право може со тужба до суд да бара негово иселување.

Член 25

(1) Носителот на станарското право може да изврши замена на својот стан за стан на друг корисник.

(2) За замената на становите е потребна согласност од давателите на тие станови на користење.

(3) Носителот на станарското право на кој му е даден отказ на договорот за користење на станот, не може да изврши замена сè додека дадениот му отказ не биде повлечен или одбиен со правносилна судска одлука.

(4) Договорот за замена на станови се склучува во писмена форма.

(5) Договорот за замена на станови што не е склучен во писмена форма, не произведува правно дејство.

(6) Носителите на станарско право се должни по еден примерок од договорот за замена на становите да им поднесат на давателите на тие станови на користење.

Член 26

(1) Давателот на стан на користење може да одбие да даде согласност за замена на становите само ако е станот наменет за исклучиво користење од определен круг лица а носителот на станарското право кој во станот треба да се усели по пат на замена не му припаѓа на тој круг лица, или ако на носителот на станарско право кој по пат на замена треба да се усели во станот му е откажано користењето на поранешниот стан поради негова вина.

(2) Ако давателот на стан на користење во рок од 30 дена од кога му е поднесено барање за давање согласност не го одбие давањето на согласноста, ќе се смета дека тој ја дал таа согласност.

(3) Одбивањето на давањето согласност за замена на станот мора да биде дадено во писмена форма и мора да биде образложено.

(4) Лицето на кое му е одбиено давањето на согласноста за замена на станот може, во рок од 15 дена од денот на приемот на писменото за одбивањето на давањето на согласноста од ставот 3 на овој член, да му поднесе предлог на општинскиот суд за да утврди тој суд во вонпроцесна постапка дека тоа има право на замена.

Член 27

Носителот на станарското право може, согласно со одредбите од овој закон, дел од својот стан да му даде на користење на друго лице како на пот-станар.

3. Обврски на носителот на станарското право

Член 28

(1) Носителот на станарското право е должен при користењето на станот да постапува грижливо и да го чува станот од расипување и оштетување.

(2) Носителот на станарското право е должен да го користи станот на начинот со кој на носителите на станарско право на други станови не им се попречува во мирното користење на нивните станбени простории.

Член 29

(1) Носителот на станарското право не смее да го користи станот за друга цел освен за живеење.

(2) Одделни простории во станот носителот на станарското право може да користи за вршење деловна дејност само со одобрување што го издава станбениот орган на собранието на општината, по претходно прибавена согласност од давателот на станот на користење и мислење од овластениот орган на станарите.

(3) Давањето на одобрување не може да се одбие ако со вршењето на деловната дејност не му се

нанесува штета на станот и носителите на станарското право на други станови не се попречуваат во мирното користење на нивните станбени простории.

(4) Одобрување не е потребно ако корисникот на станот користи одделни простории во станот за вршење уметничка дејност.

(5) Против решението на станбениот орган на собранието на општината со кое се дава или се одбива давањето на одобрување за вршење на деловната дејност во станот — не е дозволена жалба ниту може да се води управен спор.

(6) По повод решението од ставот 5 на овој член заинтересираното лице може во рок од 30 дена од денот на доставата на решението да му поднесе предлог на општинскиот суд да утврди судот во вонпроцесна постапка дека вршењето на деловна дејност во станот е дозволено односно дека не е дозволено.

Член 30

(1) Носителот на станарското право е должен да плаќа станарина од денот на уселувањето во станот, ако не е договорено поинаку.

(2) Ако времето во кое станарината треба да се плаќа не е определено со договор, носителот на станарското право е должен станарината да ја плаќа месечно однапред, и тоа најдоцна до петтиот ден во месецот.

Член 31

(1) Носителот на станарското право е должен да плаќа и соодветен дел од надоместокот за користење на заедничките уреди во зградата, ако тој надоместок се плаќа покрај станарината.

(2) Собранието на општината ќе донесе пропис за начинот на кој се определува височината на надоместокот што одделни носители на станарско право се должни да го плаќаат за користење на заедничките уреди, како и за времето во кое тој надоместок треба да се плаќа.

(3) Споровите околу плаќањето на трошоците за користење на заедничките уреди ги решава општинскиот суд.

Член 32

Носителот на станарското право ги поднесува трошоците на текуштото одржување на својот стан.

Член 33

(1) Носителот на станарското право ги поднесува трошоците на поправките што во станот или на други делови од зградата ќе ги предизвика со своја вина.

(2) За штетата што ќе ја предизвикаат станарите со своја вина, одговара носителот на станарското право солидарно со тие лица.

Член 34

(1) По престанокот на договорот за користење на станот носителот на станарското право е должен да му го предаде станот на давателот на станот на користење односно на организацијата за стопанисување со станбените згради во општествена сопственост, во состојбата во која го примил станот, земајќи ги предвид промените до кои дошло поради редовната употреба на станот.

(2) Договорните страни се должни заеднички писмено да ја утврдат состојбата во која се наоѓа станот во времето на предавањето.

(3) Ако договорните страни не се спогодат во поглед на состојбата во која се наоѓа станот, секоја договорна страна може да бара таа состојба да се утврди во постапка за обезбедување докази кај надлежниот суд.

Глава II

ПРАВО ЗА ДАВАЊЕ СТАНОВИ НА КОРИСТЕЊЕ

Член 35

(1) Општествено-политичките заедници, работните организации и други правни лица што како инвеститори изградиле или по друг основ се здобиле

со станбена зграда или стан, имаат право да даваат на користење станови односно стан во таа зграда.

(2) Ако во случајот од ставот 1 на овој член средства за изградба на станбена зграда дале поголем број лица, со договор се определува кои станови во таа зграда одделни од тие лица ќе даваат на користење.

Член 36

(1) Работничкиот совет односно друг највисок орган на управувањето на давателот на стан на користење ќе донесе правилник за тоа на кој начин, под кои услови и по кој ред на првенство ќе се даваат становите на користење.

(2) Работничкиот совет односно друг највисок орган на управувањето на давателот на стан на користење е должен нацртот на правилникот од ставот 1 на овој член да им го стави на увид на работниците на давателот на стан на користење на 15 дена пред изнесувањето на нацртот на седницата, на која мора да ги расправи сите забелешки и предлози од работниците.

Член 37

Органот што според правилникот од членот 36 на овој закон донесол решение за давање стан на користење, е должен тоа решение без одлагање да го истакне во деловната зграда на давателот на стан на користење.

Член 38

(1) Против решението за давање стан на користење што е донесено противно на одредбите од правилникот може да се поднесе приговор во рок од 15 дена од денот на истакнувањето на решението.

(2) Приговор можат да поднесат работниците на давателот на стан на користење што го донесол правилникот, како и другите лица што според одредбите од правилникот можат да добијат стан на користење.

(3) Приговорот му се поднесува на работничкиот совет односно на друг највисок орган на давателот на стан на користење што го донесол правилникот.

(4) Против решение донесено по приговорот, не може да се поведе ниту управна ниту судска постапка.

Член 39

Кога носителот на станарско право се исели од својот стан и се усели во стан во нова зграда во иста општина односно град, давателот на стан на користење во новата зграда го дава на користење, согласно со одредбите на својот правилник, и станот од кој носителот на станарското право се иселил, ако правото за давање на користење на тој стан ѝ припаѓа на општината.

Член 40

(1) Правото за давање на користење на станови во зградите на казнено-поправните установи, во кругот на секциите на железничко-транспортно претпријатие (станици, ложилници, работилници и др.), на чуварите на патишта, во кругот на воените касарни и аеродроми и во други воени објекти, како и правото за давање на користење на становите чие користење е врзано за вршењето на службена функција во зградата во која е станот го има носителот на правото на користење на тие згради.

(2) Носител на станарското право на станот од ставот 1 на овој член секогаш е лицето што ја врши службената функција врзана за зградата во која е станот, и на него не се применуваат одредбите од членот 18 ст. 2 и 3 и чл. 19 и 20 став 2 на овој закон.

Член 41

(1) Станот наменет за настојникот на зградата може да му се даде на користење само на настојникот на зградата.

(2) Организацијата за стопанисување со станбените згради во општествена сопственост го дава на користење станот од ставот 1 на овој член и го откажува договорот за користење на тој стан.

(3) Одредбите на членот 18 ст. 2 и 3 и чл. 19 и 20 став 2 од овој закон не се применуваат на лицата што го користат станот наменет за настојникот на зградата.

(4) Кога ќе му престане настојничката должност, настојникот и лицата што заедно со него живеат се должни да се иселат од тој стан.

(5) Ако настојничката должност престанала поради пензионирање или поради смрт, на лицата што се иселуваат од станот ќе им се обезбеди нужно сместување.

(6) Одредбите од ст. 1 до 5 на овој член се применуваат и на лицата што во зградата вршат работи на чистачки, чувари, механичари, огнари и сл.

(7) Собранието на општината може да донесе пропис за тоа под кои услови може да му се откаже настојнички стан на настојник на зграда, како и за тоа на настојник на кој му престанала должноста или на членовите на семејното домаќинство на умрен настојник да треба да им се обезбеди, под определени услови, наместо, нужно сместување, друг стан.

Член 42

(1) Правото за давање на користење станови во семејна станбена зграда во сопственост на граѓани го има сопственикот на зграда.

(2) Правото за давање на користење на стан како посебен дел од зградата го има сопственикот на тој стан.

ДЕЛ ТРЕТИ КОРИСТЕЊЕ НА СТАН

Глава I

ДОГОВОР ЗА КОРИСТЕЊЕ НА СТАН И УСЕЛУВАЊЕ ВО СТАН

Член 43

(1) Договорот за користење на стан во општествена сопственост се склучува помеѓу носителот на станарското право и организацијата за стопанисување со станбените згради во општествена сопственост.

(2) Договорот за користење на стан од ставот 1 на овој член се склучува врз основа на актот од давателот на станот на користење, ако е давањето на таков акт предвидено со договор помеѓу давателот на станот на користење и организацијата за стопанисување со станбените згради во општествена сопственост.

(3) Договорот за користење на стан во сопственост на граѓани се склучува помеѓу носителот на станарското право и сопственикот на семејната станбена зграда односно сопственикот на станот како дел од зграда.

Член 44

(1) Договорот за користење на стан треба да содржи особено:

1) назив односно име на давателот на станот на користење (организација за стопанисување со станбени згради во општествена сопственост, сопственик на семејна станбена зграда или сопственик на стан како дел од зграда) и име на носителот на станарското право;

2) улица и број на зградата во која е станот, назначување на станот според неговата положба во зградата и број на станбените простории;

3) назначување на актот за давање на станот на користење врз основа на кој е склучен договорот, ако е со овој закон пропишано донесување на таков акт;

4) износ на станарината и време во кое треба да се плаќа станарината;

5) одредби за користење на заедничките простории и уреди во зградата;

6) износ и начин на плаќање на надоместокот за користење на заедничките уреди, ако се плаќа тој надоместок покрај станарината;

7) обврска за текушто одржување на станот што ја поднесува носителот на станарското право;

8) обврска на организацијата за стопанисување со станбените згради во општествена сопственост односно на сопственикот на семејна станбена зграда или сопственикот на станот како дел од зграда, во поглед на инвестиционото одржување на зградата односно станот;

9) место и датум на склучувањето на договорот и потписи на договорните страни.

(2) Договор за користење на стан не може да се склучи на определено време, освен во случаите определени во овој закон.

Член 45

Договор за користење на стан во општествена сопственост може да се склучи и на определено време во случаите во кои организацијата за стопанисување со станбените згради во општествена сопственост може слободно да ја договара височината на станарината (член 32 од Основниот закон за стопанското работење (стопанисувањето) со станбените згради во општествена сопственост — „Службен лист на СФРЈ“, бр 35/65).

Член 46

(1) Договор за користење на стан може да се склучи на определено време во случај ако е од страна на овластеното лице или од надлежниот орган одлучено да треба зградата во која е тој стан да се урива во рок кој не е подолг од три години од денот на склучувањето на тој договор.

(2) Во случајот од ставот 1 на овој член договор за користење на стан може да се склучи на време што преостанува до истекот на рокот определен за уривање на зградата.

(3) Ако не се отпочне со уривање на зградата пред истекот на тој рок, договорот за користење на станот склучен на определено време останува во сила како договор за користење на стан склучен на неопределено време.

Член 47

(1) Ако носителот на станарското право треба да го користи станот привремено, додека давателот на станот на користење односно носителот на правото за користење или сопственикот не му обезбеди друг договорен стан, договорот за користење на тој стан се склучува на определено време.

(2) Во случајот од ставот 1 на овој член носителот на станарското право не е должен да се исели од станот што му е даден на привремено користење, пред да му се овозможи од давателот на станот на користење односно од носителот на правото за користење или од сопственикот да се усели во друг договорен стан, освен во случаите во кои според одредбите на овој закон може на носителот на станарско право да му се даде отказ на договорот за користење на стан склучен на неопределено време.

Член 48

(1) Височината на станарината се утврдува со договорот за користење на станот.

(2) Ако надлежниот орган ги пропишал највисоките износи на станарината за одделни категории станови (член 31 став 3 од Основниот закон за стопанското работење (стопанисувањето) со станбените згради во општествена сопственост), височината на станарината се утврдува во рамките на тие износи.

(3) Ако во случајот од ставот 2 на овој член договорните страни не можат да се спогодат за височината на станарината, носителот на станарското право може, пред потпишувањето на договорот, да поднесе барање судот да ја утврди височината на станарината.

(4) По барањето за утврдување височината на станарината решава во вонпроцесна постапка општинскиот суд на чие подрачје е станот.

(5) Против првостепеното решение на општинскиот суд може да му се изјави жалба на окружниот суд во рок од 15 дена од денот на доставувањето на решението.

(6) Правносилајното судско решение за височината на станарината ги обврзува обете договорни страни.

Член 49

(1) Ако организацијата за стопанисување со станбените згради во општествена сопственост односно сопственикот на семејната станбена зграда или сопственикот на станот како дел од зграда во случаите од чл. 21, 26 и 74 на овој закон во рок од 30 дена од денот на поднесеното барање не склучи договор за користење на станот, општинскиот суд, по барање од лицето што треба да го користи станот, донесува решение во вонпроцесна постапка што го заменува договорот за користење на станот.

(2) Решението од ставот 1 на овој член треба да ги содржи податоците наведени во членот 44 став 1 на овој закон.

(3) Решението донесено според ставот 1 на овој член го заменува договорот за користење на станот додека тој договор не биде склучен според одредбите од овој закон.

Член 50

(1) Договорот за користење на стан се склучува во писмена форма.

(2) Договорот за користење на стан што не е склучен во писмена форма, нема правно дејство.

(3) Одредбите од ст. 1 и 2 на овој член важат и за измените на договорот за користење на стан.

Член 51

По склучувањето на договорот за користење на станот претставникот на организацијата за стопанисување со станбените згради во општествена сопственост односно сопственикот на семејната станбена зграда или сопственикот на станот како дел од зграда е должен да му го предаде станот на носителот на станарското право на користење.

Член 52

(1) При предавањето на станот на носителот на станарското право се составува посебен записник, во кој се внесуваат податоците за состојбата во која се наоѓаат станот и уредите во станот во моментот на предавањето, како и неисправностите што се утврдени во тој момент.

(2) Овој записник го потпишуваат договорните страни и настојникот на зградата.

(3) Ако состојбата на станбените простории и неисправностите што постојат во нив не се утврдат со записник при предавањето, се претпоставува дека станот е предаден во исправна состојба.

Член 53

Организацијата за стопанисување со станбените згради во општествена сопственост односно сопственикот на семејната станбена зграда или сопственикот на станот како дел од зграда е должен да го одржува станот во состојбата во која му го предала на користење на носителот на станарското право, согласно со нормативите за инвестиционо одржување, ако не е договорено поинаку.

Член 54

(1) Ако биде потребно во станот, заради негово одржување во состојбата во која мора да се одржува според пропишаните нормативи, да се изврши поправка која не паѓа на товар на носителот на станарското право, тој може од организацијата за стопанисување со станбените згради во општествена сопственост односно од сопственикот на семејната станбена зграда или сопственикот на станот како дел од зграда да бара да ја изврши таа поправка.

(2) Ако организацијата за стопанисување со станбените згради во општествена сопственост односно сопственикот на семејната станбена зграда или сопственикот на станот како дел од зграда во примерниот рок не ја изврши поправката, носителот на станарското право може таа поправка односно тие работи да ги изврши сам.

(3) Носителот на станарското право е овластен трошоците од ставот 2 на овој член да ги одбие од станарината.

Член 55

(1) Ако носителот на станарското право без оправдана причина не се усели во станот во рок од 30 дена од денот на склучувањето на договорот, тој го губи правото на користење на станот.

(2) Во рокот од ставот 1 на овој член не се смета времето што на носителот на станарското право му е потребно за приготвување на станот за уселување.

Член 56

Носителот на станарското право може да се усели во станот дури по склучувањето на договорот за користење на станот, ако со овој закон не е определено поинаку.

Член 57

(1) Ако некое лице се усели во стан противно на одредбите од членот 56 на овој закон, секое заинтересирано лице може во рок од 15 дена од денот на бесправното уселување да му предложи на станбениот орган на собранието на општината да донесе решение за испразнување на станот.

(2) Против решението донесено според ставот 1 на овој член, може во рок од 3 дена од денот на доставата на решението да му се изјави жалба на станбениот орган на собранието на општината;

(3) Жалбата изјавена до станбениот орган на собранието на општината го задржува извршувањето на решението за испразнување на станот.

(4) При присилното извршување на решението од ставот 3 на овој член на лицето што се иселува не мора да му се обезбеди ниту нужно сместување.

(5) Давателот на станот на користење може, ако е поведен управен спор против второстепеното решение со кое е потврдено решението за испразнување на станот, тој стан да му го даде на користење на друго лице, со тоа правото за користење на тоа лице да му престанува и да е должно тоа да се исели ако второстепеното решение во управен спор биде укинато.

(6) Со одредбите од ст. 1 и 2 на овој член не се засага во правото на давателот на станот на користење да бара испразнување на станот со тужба до општински суд.

Глава II**ОТКАЗ НА ДОГОВОРОТ ЗА КОРИСТЕЊЕ НА СТАН****Член 58**

(1) Отказ на договорот за користење на стан може да му се даде на носителот на станарското право:

1) ако носителот на станарското право или друг станар го користи станот за цел противна на договорот или на начин со кој на станот, заедничките простории или уреди по нивна вина им се нанесува штета;

2) ако носителот на станарското право или друг станар го користи станот на начин со кој се попречува друг станар во мирното користење на станот;

3) ако носителот на станарското право застане со плаќањето на станарината за време од три месеци еднопосредно или подолго во кое и да е време на користењето на станот, освен од причината наведена во членот 54 на овој закон;

4) ако носителот на станарското право, во рок од три месеци од денот на стасаноста не го плати надоместокот за користење на заедничките уреди кој се плаќа одвоено од станарината;

5) ако носителот на станарското право не ги изврши договорените работи потребни за текушто одржување на станот што паѓаат на негов товар;

6) ако носителот на станарското право без оправдана причина не се усели во станот во рок од три месеци од денот на склучувањето на договорот за користење на станот.

(2) Во случаите од ставот 1 на овој член на носителот на станарското право ќе му се обезбеди нужно сместување.

Член 59

Отказот на договорот за користење на стан од причините наведени во членот 58 став 1 на овој закон го дава организацијата за стопанисување со станбените згради во општествена сопственост односно сопственикот на семејната станбена зграда или сопственикот на станот како дел од зграда.

Член 60

(1) Отказот на договорот за користење на стан од причините наведени во точ. 1 и 2 на ставот 1 од членот 58 на овој закон може да се даде само ако носителот на станарско право или друг станар продолжи да го користи станот за цел противна на договорот, или на начин со кој на станот му се нанесува позначителна штета, или со кој друг станар се попречува во мирното користење и по писмената опомена што му ја упатила со препорачано писмо организацијата за стопанисување со станбените згради во општествена сопственост односно сопственикот на семејната станбена зграда или сопственикот на станот.

(2) Упатување на писмена опомена според ставот 1 од овој член не е потребно ако е со одлука на судот или со решение на управниот орган правосилно утврдена одговорноста на носителот на станарското право или на друг станар за дејствијата поради кои се дава отказот.

(3) Ако за околностите наведени во точ. 3 до 5 на ставот 1 од членот 58 на овој закон се води спор, отказ на договорот за користење на стан од причините наведени во тие точки не може да се даде пред да се утврди со правосилна одлука дека носителот на станарското право е должен да ги плати тие износи.

Член 61

(1) Отказ на договорот за користење на стан може да му се даде на носителот на станарското право и кога тој и членовите на неговото семејно домаќинство што заедно со него живееле ќе престанат да го користат станот непрекинато подолго од 6 месеци, а за тоа време престојувале во земјата.

(2) Отказ на договорот според ставот 1 од овој член не може да се даде ако носителот на станарското право и членовите на неговото семејно домаќинство престанале да го користат станот од причина што користат друг стан според одредбите од чл. 16 и 17 на овој закон, или што се повикани на служба во Југословенската народна армија, или што се наоѓаат на лекување, или што привремено отишле во друго место во земјата од причините наведени во членот 66 од овој закон.

(3) Отказ на договорот за користење на стан може да му се даде на носителот на станарското право и кога тој и членовите на неговото семејно домаќинство што заедно со него живееле престанат да го користат станот непрекинато подолго од една година, а за тоа време престојувале во странство.

(4) Отказ на договорот според ставот 3 на овој член може да се даде само ако носителот на станарското право постојано се запосли во странство или ако добива издршка од лице надвор од земјата.

(5) Ќе се смета дека носителот на станарското право добива издршка од лице надвор од земјата, ако средства за живот не му праќа ниедно лице ниту орган, установа или организација од Југославија.

(6) Отказ на договорот за користење на стан според ставот 3 на овој член не може да му се даде на носителот на станарското право што престојува во странство од причините наведени во членот 66 на овој закон.

Член 62

(1) На носителот на станарското право не може да му се откаже станот затоа што не ја платил станарината или надоместокот за користење на заедничките уреди за времето додека бил привремено без работа, или од слични оправдани причини, ако за тоа време ја платил станарината и надоместокот сразмерно со износот на материјалното обезбедување што го примил за тоа време.

(2) Како привремено безработно се смета лице кое поради привремена безработност прима материјално обезбедување од органот на службата за запослување на работниците.

(3) Неплатениот дел од станарината и од надоместокот за користење на заедничките уреди носителот на станарското право е должен кога ќе се запосли да го намира најдоцна во рок трипати подолг од времето за кое бил привремено без работ.

Член 63

(1) Ако на носителот на станарското право му е даден стан ка користење со оглед на неговиот работен однос со давателот на станот на користење, може да му се даде отказ на договорот за користење на стан и кога на носителот на станарското право му престане работниот однос врз основа на негово барање или молба, или поради самоволно напуштање на работата, или поради исклучување од работната заедница, или поради осуда за кривично дело на казната што по сила на законот повлекува престанок на работниот однос.

(2) Во случајот од ставот 1 на овој член давателот на станот на користење може да го откаже договорот за користење на стан најдоцна на три месеци по престанокот на работниот однос на носителот на станарското право.

(3) Во случајот од ставот 1 на овој член на носителот на станарското право при иселувањето ќе му се обезбеди нужно сместување.

(4) Одредбата од ставот 1 на овој член не се применува ако носителот на станарското право подолг од 10 години или пократко договорено време го користел станот или становите што му се дадени на користење со оглед на неговиот работен однос со давателот на станот на користење.

(5) Ако работниот однос престанал со смртта на носителот на станарското право, договорот за користење на стан склучен со оглед на тој работен однос не може давателот на станот на користење да му го откаже на член на семејното домаќинство врз кој е преминато станарското право.

(6) По исклучок, давателот на станот на користење може во случајот од ставот 5 на овој член да му го откаже договорот за користење на стан на членот на семејното домаќинство врз кој преминало станарското право, само заради давање на тој стан на користење на друго лице што е во работен однос со давателот на стан на користење, и тоа само од причина што тој стан поради близината на работното место на тоа лице е годен за негово живеење.

(7) Пресуда за усвојување на отказот на договорот за користење на стан даден според ставот 5 од овој член не може да се донесе пред да се утврди дека давателот на станот на користење им обезбедил на членовите на семејното домаќинство на умрениот носител на станарското право друг соодветен стан во истото место и го положил износот потребен за трошоците на преселувањето.

(8) Договорот за користење на стан склучен со оглед на работниот однос на носителот на станарското право со давателот на станот на користење не може да му се откаже на носителот на станарското право од причина што тој работен однос престанал поради неговото пензионирање.

Член 64

(1) Ако користењето на станот е врзано со вршење определена службена функција (член 40) отказ на договорот за користење на стан може да се даде и кога на носителот на станарското право ќе му престане таа функција од која и да е причина.

(2) Во случаите од ставот 1 на овој член на носителот на станарското право односно на членовите на неговото семејно домаќинство ќе им се обезбеди, при иселувањето, нужно сместување.

(3) Ако отказот на договорот за користење на стан е даден поради пензионирање или смрт на носителот на станарското право, присилното иселување може да се изврши дури откако давателот на извршувањето ќе му обезбеди на носителот на станарското право односно на членовите на неговото

семејно домаќинство стан што ги задоволува најнужните услови за живеење.

Член 65

(1) Отказот на договорот за користење на стан според одредбите од чл. 63 и 64 на овој закон го дава давателот на станот на користење.

(2) Ако давателот на станот на користење е државен орган, отказот го дава тој орган од името на општествено-политичката заедница.

Член 66

(1) Лицата што се во работен однос во работни организации, државни органи или општествено-политички организации, и во тоа својство одат на работа или служба во странство, лицата што одат во странство на работа како стручњаци со согласност од надлежниот државен орган, како и лицата што одат во странство заради школување, специјализација, давање уметнички приредби, приредување изложби, лекување и на тоа сл., го задржуваат своето станарско право за време на таа отсуственост.

(2) Одредбата од ставот 1 на овој член се применува и кога тие лица за иста цел одат привремено во друго место во земјата.

(3) Во случаите од ст. 1 и 2 на овој член носителот на станарското право може целиот стан или дел од станот да го даде на користење на друго лице како на потстанар, но само ако претходно му понудил на давателот на станот на користење тој да го определи потстанарот, па давателот на станот на користење не го сторил тоа.

Член 67

(1) Лице што станува во работен однос може при склучувањето на договорот за работа да даде писмена изјава дека ќе се исели од станот што му се дава на користење, штом од која и да е причина ќе му престане работниот однос по повод на чие засновување му е даден станот на користење.

(2) Изјавата дадена според ставот 1 од овој член престанува да важи ако нејзиниот давател како носител на станарското право го користел станот или живеел 10 години или пократко договорено време (член 63 став 4).

(3) Отказот на договорот за користење на стан врз основа на изјава дадена според ставот 1 на овој член може да го даде давателот на станот на користење најдоцна на три месеци по престанокот на работниот однос на носителот на станарското право.

(4) На лицето на кое му е откажан договорот за користење на стан врз основа на изјава дадена според ставот 1 на овој член, давателот на станот на користење, при иселување ќе му обезбеди нужно сместување.

Член 68

(1) Отказот на договорот за користење на стан му се дава на носителот на станарското право со тужба, која се поднесува до општинскиот суд.

(2) Споровите по тужба за отказ на договор за користење на стан се сметаат како итни.

Член 69

(1) Пресудата со која се усвојува отказот на договорот за користење на стан не може присилно да се изврши додека не истекне рокот што ќе го определи судот за доброволно извршување на пресудата, а кој не може да биде пократок од 15 ниту подолг од 30 дена од денот на доставата на пресудата до носителот на станарското право.

(2) Пресудата со која на носителот на станарското право му се налага иселување не може присилно да се изврши пред да му се обезбеди на него соодветен стан, ако според одредбите од овој закон има право на таков стан.

(3) Кога е со одредбите од овој закон предвидено дека на носителот на станарското право кој се иселува ќе му се обезбеди нужно сместување, нужното сместување му го обезбедува при присилното извршување откажувачот на станот, а ако тој не може да го стори тоа, нужното сместување е должен да го обезбеди станбениот орган на собранието на општината.

Член 70

(1) Договорот за користење на стан престанува ако зградата во која е станот мора да се урива врз основа на решение од надлежниот орган, или врз основа на такво решение треба да се изврши исекување од станот затоа што станот не им одговара на хигиенските услови.

(2) Во случаите од ставот 1 на овој член на носителот на станарското право не му се дава отказ на договорот за користење на стан, а исекувањето на корисникот на станот се врши врз основа на решението од станбениот орган на собранието на општината.

(3) Ако со посебен закон не е определено поинаку, исекувањето на корисникот на станот од причините наведени во ставот 1 на овој член може да се изврши дури откако ќе му се обезбеди друг стан, кој суштествено не ги влошува неговите услови на живеењето.

Член 71

(1) Носителот на станарското право може договорот за користењето на стан да го откаже секогаш не наведувајќи ја причината за отказ на договорот.

(2) Носителот на станарското право го откажува договорот писмено, по вонсудски пат.

Член 72

(1) За да биде отказот на носителот на станарското право полноважен, меѓу денот на поднесувањето на отказот и денот за кој е отказот направен мора да помине времето определено со договорот (отказан рок).

(2) Ако со договорот не е определен отказан рок, тој изнесува 30 дена.

Член 73

(1) Носителот на станарското право може да го повлече својот отказ на договорот за користење на стан сè додека давателот на станот на користење не му го даде тој стан на користење на друго лице.

(2) Носителот на станарското право е одговорен за штетата што на друг му ја нанесол со повлекувањето на отказот.

Член 74

(1) Обврската на носителот на станарското право да се исели од станот се однесува и на другите станари на тој стан, ако со овој закон не е определено поинаку.

(2) Ако на носителот на станарското право поради засновување траен работен однос или поради преместување му е даден на користење стан во друго место, членовите на неговото потесно семејство или неговите родители што една година пред неговото исекување живееле со него во заедничко домаќинство го задржуваат станарското право на поранешниот стан.

(3) Ако во случајот од ставот 2 на овој член станот поради исекување на носителот на станарското право останува нерационално искористен, давателот на станот на користење може да бара присилно исекување на членовите на неговото потесно семејство односно на родителите, ако им обезбеди соодветен стан кој во поглед на големината ги задоволува нивните потреби.

Член 75

(1) Договорот за користење на стан склучен на определено време (член 45) престанува со истекот на времето на кое е склучен.

(2) Ако станот по истекот на времето на кое е склучен договорот не биде испразнет и предаден, давателот на станот на користење може да поднесе тужба за испразнување на станот.

(3) За решавање на спорите за испразнување на стан надлежен е општинскиот суд.

(4) Постапката во спорите за испразнување стан е итна.

Член 76

Договорот за користење на стан склучен на определено време се смета, по истекот на времето на

кое е склучен, молкома обновен на неопределено време ако давателот на станот на користење на 6 месеци пред истекот на договорот не го известил носителот на станарското право дека ќе бара испразнување на станот во договорениот рок.

Член 77

(1) Како соодветен стан се смета станот кој, земајќи ги предвид сите услови на живеење, а особено големината, удобството и местото на кое се наоѓа станот, суштествено не ги влошува условите на живеењето на носителот на станарското право кој во тој стан би требало да се усели.

(2) Како нужно сместување се смета просторијата што ги обезбедува станарите од елементарни непогоди и нивната покуќнина од оштетување.

Глава III

ПОТСТАНАРСКИ ОДНОСИ

Член 78

(1) Потстанарскиот однос се заснова со договорот меѓу носителот на станарското право и потстанарот.

(2) Договорот може да се склучи на неопределено време или на определено време.

Член 79

(1) Ако со договорот за потстанарскиот однос се засноваат права и должности со кои се менуваат одредбите од оваа глава што можат да се изменат со волја на странките, таквиот договор мора да се склучи во писмена форма.

(2) Договорот од ставот 1 на овој член што не е склучен во писмена форма, нема правно дејство.

Член 80

(1) Потстанарот има право станбените простории определени со договорот за потстанарскиот однос да ги користи во границите и на начинот што се предвидени со тој договор.

(2) Потстанарот не може да му ги даде на друг на користење ниту во целина ниту делумно станбените простории што ги користи врз основа на договорот за потстанарскиот однос, ако со тој договор не е определено поинаку.

Член 81

Собранието на општината донесува пропис за височината на надоместокот што потстанарот му го плаќа на носителот на станарското право за станбениот простор што го користи како потстанар.

Член 82

(1) Покрај надоместокот за станбениот простор, потстанарот му плаќа на носителот на станарското право, ако е тоа определено со договорот, и посебен надоместок за потрошокот на електрична енергија и вода и за услугите што корисникот на станот му ги прави на потстанарот, како и за користењето на мебел — ако го користи мебелот.

(2) Собранието на општината донесува пропис за највисоките износи на надоместоците за услуги и за користење мебел што потстанарот ги плаќа според одредбата од ставот 1 на овој член.

Член 83

(1) Носителот на станарското право може во вид на занимање да се занимава со давање станбени простории на користење на потстанари само врз основа на дозвола од станбениот орган на собранието на општината.

(2) Пред да донесе решение со кое ја дава или ја ускратува дозволата од ставот 1 на овој член, станбениот орган на собранието на општината ќе побара мислење од куќниот совет.

(3) Занимавање во вид на занимање со давање станбени простории на користење на потстанари постои кога носителот на станарското право им дава станбени простории на користење на поголем број потстанари.

(4) Носителот на станарското право што во вид на занимање, се занимава со давање станбени простории на користење на потстанари плаќа покачена станарина.

(5) Собранието на општината донесува пропис за тоа под кои услови давањето на станбени простории на користење на потстанари се смета како занимање, колку потстанари најмногу може да се држи според станбениот простор, како и тарифа на по-качената станарина од ставот 4 на овој член.

Член 84

Одредбите на овој закон за обврските на носителот на станарско право се однесуваат и на обврските на потстанарот спрема носителот на станарското право.

Член 85

Носителот на станарското право е должен да ги одржува станбените простории што ги користи потстанарот, во состојба што обезбедува нивна редовна употреба.

Член 86

(1) Договорот за потстанарски однос склучен на неопределено време, престанува врз основа на отказ.
(2) Договорот од ставот 1 на овој член може секоја договорна страна да го откаже не наведувајќи ја причината на отказот.

Член 87

(1) За да биде отказот на договорот за потстанарски однос полноважен, тој мора на другата страна да ѝ се соопшти во рокот определен со договорот или со овој закон (отказан рок).

(2) Отказниот рок се смета од денот на соопштувањето на отказот до денот што во отказот е означен како ден на престанокот на договорот.

(3) Во отказот како ден на престанокот на договорот може да се означат само последниот ден во месецот.

Член 88

(1) Отказниот рок за договор за потстанарски однос склучен на неопределено време изнесува 30 дена, ако со договорот не е определен подолг отказан рок.

(2) Собранието на општината може да донесе пропис за должината на отказниот рок за договорите за потстанарски односи склучени на неопределено време, со тоа тој рок да може да изнесува најмногу три месеци.

Член 89

(1) Договорот за потстанарски однос склучен на определено време, престанува со истекот на тоа време.

(2) Договорот за потстанарски однос склучен на определено време се смета како премолчено обновен на неопределено време, ако потстанарот и по времето на кое договорот бил склучен продолжи да ги користи станбените простории, а носителот на станарското право не се противи на тоа.

Член 90

(1) Договорот за потстанарски однос склучен на определено време носителот на станарското право може да му го откаже на потстанарот пред истекот на времето на кое е склучен договорот само во случаите во кои според членот 58 од овој закон на носителот на станарско право може да му се откаже договорот за користење на стан, како и во случаите предвидени со договорот.

(2) Договорот за потстанарски однос склучен на определено време потстанарот може да му го откаже на носителот на станарското право пред истекот на времето на кое е склучен договорот, ако носителот на станарското право не ги извршува спрема потстанарот обврските што произлегуваат од договорот за потстанарски однос или од законот, ако потстанарот стапи во работен однос во друго место и во случаите предвидени со договорот за потстанарски однос.

Член 91

Отказот на договорот за потстанарски однос склучен на неопределено време ѝ се дава на другата страна непосредно, усно или писмено, преку пошта или преку суд.

Член 92

Правото на потстанарот да ги користи станбените простории врз основа на договорот за потстанарски однос, престанува и со престанокот на правото на носителот на станарското право да го користи станот во кој се наоѓаат тие простории.

Глава IV

ПРАВО НА СОПСТВЕНИКОТ НА СЕМЕЈНА СТАНБЕНА ЗГРАДА НА УСЕЛУВАЊЕ И ЗАМЕНА НА СТАН

Член 93

(1) Сопственикот на семејна станбена зграда има право да се усели во празен стан во својата зграда.

(2) Ова право сопственикот го има без оглед на тоа дали тој користи стан во таа или во некоја друга зграда, како и без оглед на тоа дали станот со неговото живеење во него ќе биде рационално искористен.

(3) Правото за уселување не му припаѓа на сопственикот ако во празниот стан треба да се усели друг носител на станарско право врз основа на договор за замена на становите со поранешниот носител на станарско право на тој стан.

Член 94

(1) Со сопственикот на семејна станбена зграда има право на уселување во празен стан само ако неговиот идеален дел во зградата во која тој стан се наоѓа, пресметан во станбена површина, не изнесува помалку од станбената површина на станот во кој има намера да се усели.

(2) Ако повеќе сосопственици истовремено имаат намера да се уселат во празен стан во сосопственичка зграда, во случај на спор за тоа решава општинскиот суд во вонпроцесна постапка, водејќи сметка за оправданоста на причините за уселување на одделни сосопственици, за големината на сосопственичките делови и за други околности.

Член 95

(1) Сопственикот на семејна станбена зграда има право станот што го користи во своја или друга зграда да го замени за друг стан во својата зграда.

(2) Сопственикот има право на тоа само ако на носителот на станарското право му понуди во замена друг соодветен стан (член 77 став 1).

(3) Право на замена сопственикот има и ако станот што го добива во замена не би бил рационално искористен со неговото уселување.

(4) Сопственикот има право според одредбите од ст. 1 до 3 на овој член да изврши замена на станот и заради уселување на свое полнолетно дете или родители.

Член 96

(1) Ако повеќе сосопственици на семејна станбена зграда бараат замена на своите станови за ист стан во таа зграда, право на замена на тој стан има оној сосопственик за кого судот ќе утврди дека неговите причини за замена се пооправдани.

(2) Сосопственикот има право на замена на стан само ако неговиот идеален дел во зградата во која се наоѓа станот во кој има намера да се усели, пресметан во станбена површина, не изнесува помалку од станбената површина на станот во кој има намера да се усели, како и ако збирот на сите сосопственички делови не е помал од таа површина, а сите сосопственици се согласат за тоа кој од нив ќе се користи со правото на замена.

Член 97

(1) Ако носителот на станарското право не се согласи со замената, сосопственикот на семејната станбена зграда може своето право на замена да го оствари со тужба, за која е надлежен општински суд.

(2) Фактот дали станот кој сопственикот му го дава на носителот на станарското право во замена,

му одговара на станот на носителот на станарското право, го утврдува суд, ако тој факт е спорен, во процесна постапка.

Член 98

(1) Сопственикот на семејна станбена зграда на чие барање се врши замената на становите, ги поднесува и трошоците на преселувањето на носителот на станарското право.

(2) Сопственикот е должен на барање од носителот на станарското право, износот на тие трошоци пред преселувањето да го положи во депозит кај општинскиот суд на чие подрачје се наоѓа станот што го добива сопственикот на зградата во замена.

(3) Височината на износот на трошоците ја определува општинскиот суд во вонпроцесна постапка, ако странките не се спогодиле за тоа.

Член 99

Правото на уселување и правото на замена на стан што му припаѓаат на сопственикот на семејна станбена зграда, му припаѓаат и на сопственикот на стан како посебен дел од зграда.

ДЕЛ ЧЕТВРТИ КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 100

Со парична казна до 1.000 динари ќе се казни за прекршок:

1) лице што ќе се усели во стан без претходно склучен договор за користење на тој стан;

2) лице што во вид на занимање неовластено се занимава со посредување при склучување договори за замена на станови или на договори за потстанарски однос.

Член 101

Со парична казна до 500 динари ќе се казни за прекршок:

1) лице што без дозвола од надлежниот орган се занимава во вид на занимање со давање станбени простории на потстанари на користење;

2) лице што благовремено не ќе му пријави на станбениот орган на собранието на општината дека користи повеќе од еден стан.

ДЕЛ ПЕТИ ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Глава I

ПРИМЕНА НА ПРОПИСИТЕ

Член 102

(1) Ако е поведена управна постапка според Уредбата за управување со станбените згради, а до 23 јули 1959 година како ден на влегувањето во сила на Законот за станбените односи („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/59), не е донесено првостепено решение, или решението било донесено по пред тој ден било поништено и предметот му е вратен на првостепениот орган, постапката ќе се продолжи според процесните и материјално-правните одредби од овој закон.

(2) Ако е против решение донесено според Уредбата за управување со станбените згради изјавена жалба по 23 јули 1959 година како ден на влегувањето во сила на Законот за станбените односи („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/59), или е против такво решение изјавена жалба пред 23 јули 1959 година, но до тој рок не е донесено решение по жалбата, решението по жалбата ќе се донесе според одредбите од таа уредба.

(3) Ако во случајот од ставот 2 на овој член по 23 јули 1959 година како ден на влегувањето во сила на Законот за станбените односи („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/59), решението биде поништено и предметот му биде вратен на првостепениот орган, постапката ќе се продолжи според одредбите од овој закон и предметот ќе се расправи според материјално-правните одредби од овој закон.

Член 103

Постојните договори за користење на стан склучени пред 23 јули 1959 година како ден на влегувањето во сила на Законот за станбените односи („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/59), а во согласност со тогаш важечките прописи, како и постојните потстанарски односи полноважно засновани пред тој ден остануваат во сила, но на правата и обврските што произлегуваат од тие договори и односи ќе се применуваат одредбите од овој закон.

Член 104

(1) На лицето што на 23 јули 1959 година како ден на влегувањето во сила на Законот за станбените односи („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/59), се зајакнало како потстанар маже отказ на потстанарскиот однос да му се даде само во случаите и под условите што со овој закон се определени за давање отказ на договорот за користење на стан на носителот на станарското право:

1) ако станбената просторија ја користи само или со еден или со повеќе членови на своето семејство врз основа на акт од станбениот орган, или

2) ако станбената просторија почнало да ја користи пред 14 јули 1954 година, или

3) ако надоместокот за користење на станбената просторија му го плаќа непосредно на куќниот совет односно на сопственикот на зградата, кој не е носител на станарското право на станот во кој таа просторија се наоѓа.

(2) Неизвршените пресуди и други извршни наредби што им се противни на одредбите од ставот 1 на овој член, не можат да се извршат.

(3) Одредбите од ставот 1 на овој член не се применуваат ако потстанарот користел станбена просторија со мебел на носителот на станарското право.

(4) Правото на потстанарот од ставот 1 на овој член кој користи станбени простории во становите од чл. 40 и 41 на овој закон престанува кога ќе престане правото на носителот на станарското право на тие станови.

(5) Против второстепената пресуда во процеси по повод на отказ на потстанарскиот однос од ставот 1 на овој член може да се изјави ревизија без оглед на вредноста на спорот, а под условите предвидени за ревизија во други процеси.

(6) На потстанарот од ставот 1 на овој член се применуваат одредбите од членот 74 став 2 на овој закон.

(7) Ако не е донесен пропис од членот 81 на овој закон, надоместокот што лицето од ставот 1 на овој член го плаќа за користење на станбениот простор го утврдува станбениот орган на собранието на општината согласно со членот 112 на овој закон.

Член 105

(1) Лицето што на 23 јули 1959 година, како ден на влегувањето во сила на Законот за станбените односи („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/59) користело стан наменет за настојник на зграда, а не е настојник на зграда, е должно да се исели од тој стан.

(2) Ако такво лице се уселило во стан наменет за настојник на зграда по законит пат, тоа не може да се исели пред да му биде обезбеден друг соодветен стан.

(3) Во другите случаи на таквото лице при иселувањето ќе му се обезбеди нужно сместување.

(4) Реснието за иселување го донесува станбениот орган на собранието на општината.

(5) Одредбите од ст. 1 до 4 на овој член се однесуваат и на составаните што го користат станот на настојник на зградата.

Член 106

Становите што до 23 јули 1959 година како ден на влегувањето во сила на Законот за станбените односи („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/59) се ко-

ристелe како деловни простории, можат, кога ќе останат празни, да се дадат на користење само како станови.

Глава II СОСТАНАРСКИ ОДНОСИ

Член 107

Состанарските односи што постоеле на 23 јули 1959 година како ден на влегувањето во сила на Законот за станбените односи („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/59) остануваат во сила.

Член 108

Состанарот е носител на станарското право во поглед на оние станбени простории што ги користи како состанар.

Член 109

По 23 јули 1959 година како ден на влегувањето во сила на Законот за станбените односи („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/59) празен стан може да му се даде на користење само на еден носител на станарско право.

Член 110

(1) Корисникот на станбена зграда односно на стан како посебен дел од зграда и сопственикот на семејна станбена зграда односно на стан како посебен дел од зграда во кои постојат состанарски односи, можат, во согласност со надежните прописи, да вршат преправки во станот со цел за издвојување на состанарските делови на станот.

(2) На вршењето на преправки во станот станарите не можат да му се противат, ако со тие преправки не се влошуваат условите на нивното живеење.

Член 111

(1) Ако еден состанар се исели, просториите што тој ги користел не можат да му се дадат на користење на нов состанар.

(2) Во тој случај другиот состанар ги добива на користење и станбените простории што останале празни.

(3) Ако станот не би бил рационално искористен со давањето на испразнетият дел на користење на другиот состанар, давателот на станот на користење може на тој состанар да му го откаже договорот за користење на станот, ако му обезбеди друг стан што му одговара на делот од станот што го користел како состанар.

(4) Кога по иселувањето на еден состанар ќе останат во станот двајца или повеќе состанари, овие состанари имаат право спогодбено да определат кој од нив ќе ги користи испразнетите простории.

(5) Ако состанарите не се спогодат во смисла на ставот 4 од овој член, станбениот орган на собранието на општината ќе донесе решение испразнетите простории да му се отстапуваат на еден од состанарите или на определен начин да се распределуваат помеѓу сите или некои состанари, водејќи при тоа сметка за станбените потреби на одделни состанари.

(6) Ако е еден од состанарите сопственик на семејна станбена зграда или сопственик на станот, станбениот орган на собранието на општината ќе му ги отстапи нему, на негово барање, просториите што останале испразнети со иселувањето на состанарот.

Член 112

(1) Состанарот плаќа станарина според станбената површина што одвоено ја користи.

(2) Станарината за станбените простории што ги користи заеднички со другите состанари, состанарот ја плаќа сразмерно со бројот на станарите што заедно со него ги користат тие простории според вкупниот број на лицата што ги користат тие заеднички простории.

(3) При определувањето на станарината што ќе ја плаќаат одделни состанари, се земаат предвид и разликите што постојат помеѓу одделни состанари во поглед на користењето на помошните простории (бања, кујна, просторија за остава и сл.).

(4) Станарината што ја плаќа состанарот се утврдува со договорот за користење на станот.

Член 113

(1) Состанарот има право со друго лице да изврши замена на станбените простории што ги користи како состанар.

(2) Договорот за замена го одобрува станбениот орган на собранието на општината, по претходно советување на другите состанари.

(3) Органот од ставот 2 на овој член може да го одбие барањето за одобрување на договор за замена само ако друг состанар ѝ се противи на замената од причини што неговите услови за живеење во станот значително би се влошиле со оглед на бројот на лицата што врз основа на замената треба да се уселат, или со оглед на други околности, или ако некое од лицата што треба да се уселат болува од хронична заразна болест.

Член 114

(1) Состанарот не може без согласување од другите состанари да му даде на користење на потстанар простории во својот дел од станот, односно не може во тој дел од станот да земе друго лице освен брачниот другар или лице што според законот е должно да го издржува.

(2) Ако состанарот прими во својот дел од станот потстанар или друго лице противно на одредбите од ставот 1 на овој член, другиот состанар може, во рок од 30 дена од денот на узнавањето за нивно уселување, да бара нивно иселување со тужба до општинскиот суд.

Член 115

(1) Состанарот може да бара да се исели од станот друг состанар од кој е попречуван во мирното користење на станот.

(2) Иселување на состанар според ставот 1 на овој член може да се бара под условите што со овој закон се определени за отказ на договор за користење на стан од причина што носителот на станарското право попречува друг носител на станарско право во мирното користење на станот.

Член 116

Сите спорови помеѓу состанарите што произлегуваат од состанарскиот однос ги решава општинскиот суд.

Глава III

ВИШОК НА СТАНБЕНИОТ ПРОСТОР

Член 117

(1) Со цел за рационално искористување на становите, собранието на општината може по исклучок, кога за тоа поради недостиг на станбен простор постои неопходна потреба, да донесе пропис со кој ќе ги регулира посебните обврски на носителите на станарско право што користат повеќе простории отколку што е потребно тоа за да се смета станот рационално искористен.

(2) Со тој пропис собранието на општината ќе определи и што се смета за рационално искористен стан, водејќи при тоа првенствено сметка за бројот на собите и за станбената површина што отпаѓа на едно легло во станот, а потоа земајќи ги предвид и возраста, роднинските односи, здравствената состојба и занимањето на лицата што го користат станот, како и другите околности што се од влијание врз оценувањето на тоа прашање.

(3) Посебни обврски можат да се предвидат за оние носители на станарско право што користат поголем број станбени простории отколку што е потребно станбениот простор, во смисла на прописите од ставот 2 на овој член, за да се смета како рационално искористен (вишок на станбениот простор).

Член 118

Со прописот од членот 117 на овој закон собранието на општината може да определи дека во случај на вишок на станбен простор станбениот орган на собранието на општината ќе донесе решение со кое на носителот на станарско право ќе му се остави рок да постигне со давање на тој вишок на користење на потстанар или на друг начин станбениот простор да биде рационално искористен, а дека носителот на станарското право кој според тоа решение од станбениот орган не постапи е должен да плаќа покачена станарина за тој вишок, според посебна тарифа.

Член 119

Прописите на собранието на општината за вишокот на станбениот простор нема да се применуваат на стан во семејна станбена зграда во граѓанска сопственост односно на стан како посебен дел од зграда што го користи сопственикот.

Глава IV ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 120

(1) Постојните договори за користење на стан склучени до 31 декември 1965 година како ден на влегувањето во сила на Законот за измени и дополненија на Законот за станбените односи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 57/65), остануваат во сила, со тоа што ќе се заменат со нови договори за користење на стан, согласно со одредбите на членот 44 од овој закон.

(2) Нови договори ќе склучат носителите на станарско право и организациите за стопанисување со станбените згради во општествена сопственост односно сопствениците на семејна станбена зграда или сопствениците на стан како дел од зграда до 31 декември 1966 година.

(3) Новите договори за користење на стан се склучуваат во полн износ на станарината.

(4) Со новите договори за користење на стан се утврдува и делот од станарината кој непосредно го плаќа носителот на станарското право и кој во 1966 година не може да биде поголем од височината на станарината утврдена согласно со прописите што важеле до 31 декември 1965 година.

Член 121

(1) Ако е поведена постапка пред општинскиот станбен орган и општинската арбитражна комисија според одредбите од Законот за станбените односи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 17/62) што престанале да важат на 31 декември 1965 година како ден на влегувањето во сила на Законот за измени и дополненија на Законот за станбените односи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 57/63), а до тој ден не е донесено првостепено решение, или решението пред тој ден било поништено и предметот му бил вратен на првостепениот орган, постапката ќе се продолжи според одредбите на овој закон.

(2) Ако е против решение донесено според одредбите на Законот за станбените односи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 17/62) што престанале да важат на 31 декември 1965 година како ден на влегувањето во сила на Законот за измени и дополненија на Законот за станбените односи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 57/65) изјавена жалба по тој ден или е против такво решение изјавена жалба пред влегувањето во сила на Законот за измени и дополненија на Законот за станбените односи („Службен

лист на СФРЈ“, бр. 57/65), но до неговото влегување во сила не е донесено решение по жалбата, решението по жалбата ќе се донесе според одредбите на Законот за станбените односи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 17/62) што престанале да важат на 31 декември 1965 година.

(3) Ако во случајот од ставот 2 на овој член решението биде поништено и предметот му биде вратен на првостепениот орган по 31 декември 1965 година како ден на влегувањето во сила на Законот за измени и дополненија на Законот за станбените односи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 57/65), постапката ќе се продолжи и предметот ќе се расправи според одредбите на овој закон.

Член 122

Надлежната воена команда, до крајот на 1970 година, има исклучиво право на давање на користење оние станови во кои на 18 март 1965 година како ден на влегувањето во сила на Законот за измени и дополненија на Законот за станбените односи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 10/65), живеат како носители на станарско право воени лица или граѓански лица на служба во Југословенската народна армија.

Член 123

Со 18 март 1965 година како ден на влегувањето во сила на Законот за измени и дополненија на Законот за станбените односи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 10/65) престанува да важи Уредбата за исклучивото право за давање на користење на становите во кои живеат работници и службеници на определени државни органи и установи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 26/59 и 13/60).

Член 124

Со 1 јануари 1966 година како ден на почетокот на применувањето на Законот за измени и дополненија на Законот за станбените односи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 57/65) престанаа да важат: Законот за посебното регулирање на определени прашања од областа на станбените односи на територијата на град Скопје („Службен лист на СФРЈ“, бр. 52/63); Законот за посебното регулирање на определени прашања од областа на финансирањето на станбената изградба на територијата на град Скопје („Службен лист на СФРЈ“, бр. 52/63); Законот за посебно регулирање определени прашања од областа на станбените односи на поплаваните подрачја во социјалистичките републики Хрватска и Словенија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 46/64); Законот за посебно регулирање определени прашања од областа на финансирањето на станбената изградба на градските подрачја во социјалистичките републики Хрватска и Словенија пострадани поради поплавите („Службен лист на СФРЈ“, бр. 46/64); Законот за посебно регулирање на определени прашања од областа на станбените односи на подрачјата поплавени во 1965 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 29/65) и Законот за посебно регулирање на определени прашања од областа на финансирањето на станбената изградба на подрачјата пострадани од поплавите во 1963 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 29/65).

150.

Врз основа на членот 178 алинеја 3 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, во врска со членот 51 став 2 од Законот за сојузните органи на управата, на предлог од Сојузниот извршен совет, Сојузната скупштина, на седницата на Сојузниот собор од 9 март 1966 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЗАМЕНИК ГЕНЕРАЛЕН ДИРЕКТОР НА СОЈУЗНИОТ ЗАВОД ЗА СТОПАНСКО ПЛАНИРАЊЕ

За заменик генерален директор на Сојузниот завод за стопанско планирање се именува Милован

Марковиќ, до сега директор во Сојузниот завод за стопанско планирање.

АС бр. 573/1
10 март 1966 година
Белград

Сојузна скупштина

Претседател Претседател
на Сојузниот собор, на Сојузната скупштина,
Мијалко Тодоровиќ, с. р. Едвард Кардељ, с. р.

151.

Врз основа на членот 46 од Законот за општествената контрола на цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 30/62 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 15/65 и 57/65), Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА ИЗМЕНА И ДОПОЛНЕНИЕ НА УРЕДБАТА ЗА НАЧИНОТ ЗА ФОРМИРАЊЕ НА ЦЕНИТЕ И ЗА ПРЕСМЕТУВАЊЕ НА РАЗЛИКАТА ВО ЦЕНИТЕ

Член 1

Во Уредбата за начинот за формирање на цените и за пресметување на разликата во цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 33/65, 36/65), 40/65 и 50/65) во членот 6 став 1 по зборовите: „групи производи“ запираката се брише, а зборовите: „во рамките на нивото на цените од чл. 2 и 3 на оваа уредба“ се заменуваат со зборовите: „од чл. 2, 3 и 5 на оваа уредба, придржувајќи се кон нивото на цените од оваа уредба“.

По ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

„Сојузниот завод за цени утврдува во случај на потреба на кои производи односно групи производи се однесуваат одредбите од чл. 2 до 5 на оваа уредба.“

Член 2

Оваа уредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р. п. бр. 28
10 март 1966 година
Белград

Сојузен извршен совет

Го заменува претседателот
потпретседател
на Сојузниот извршен совет,
Борис Крајгер, с. р.

152.

Врз основа на чл. 5 и 6 од Законот за девизното работење и платниот промет со странство („Службен лист на СФРЈ“, бр. 15/65 и 35/65), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕТО НА ДЕВИЗНИТЕ СРЕДСТВА ЗА НЕСТОКОВНИ И СТОКОВНИ ПЛАЌАЊА ВО 1966 ГОДИНА НА ДРЖАВНИТЕ ОРГАНИ, ОПШТЕСТВЕНИТЕ ПРАВНИ ЛИЦА, ГРАЃАНСКИТЕ ПРАВНИ ЛИЦА И НА ГРАЃАНИ

1. Девизните средства за нестоковни и стокровни плаќања во 1966 година на државните органи, општествените правни лица (освен стопанските организации), граѓанските правни лица и на граѓаните изнесуваат до 507,486.945 динари.

2. До износот од точката 1 на оваа одлука девизните средства се распоредуваат:

1) за потребите на сојузните органи, општествените правни лица (освен стопанските организа-

ции) и на граѓанските правни лица — до 321,710.920 динари,

од тоа:

— за нестоковни плаќања 252,593.020 динари;
— за стокровни плаќања 69,117.900 динари

2) за потребите на републичките органи, општествените правни лица (освен стопанските организации) и на граѓанските правни лица:

— во Социјалистичка Република Босна и Херцеговина 5,000.000 динари;

— во Социјалистичка Република Црна Гора 1,000.000 динари;

— во Социјалистичка Република Хрватска 7,333.335 динари;

— во Социјалистичка Република Македонија 3,000.000 динари;

— во Социјалистичка Република Словенија 5,333.325 динари;

— во Социјалистичка Република Србија 11,666.665 динари;

3) за потребите на граѓаните — 125,000.000 динари;

4) за непредвидени и недоволно предвидени потреби — 27,442.700 динари;

3. Со посебниот распоред, кој е составен дел на оваа одлука, се утврдуваат, во границите на износот од точката 2 под 1 на оваа одлука, највисоките износи на девизните средства за одделни корисници.

4. Републиките, во границите на износот од точката 2 под 2 на оваа одлука, самостојно ги определуваат највисоките износи на девизните средства за нестоковни и стокровни плаќања на одделни корисници.

5. За плаќањата во првото полугодие на 1966 година банките ќе им продаваат девизи на корисниците до износот од 50% од средствата предвидени со оваа одлука.

Одредбата од ставот 1 на оваа точка не се однесува на продажбата на девизи на корисниците за плаќање придонес на странски организации (котизација и сл.), ни на продажбата на девизи на граѓаните.

6. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р. п. бр. 26
23 февруари 1966 година
Белград

Сојузен извршен совет

Го заменува претседателот
потпретседател на
Сојузниот извршен совет,
Борис Крајгер, с. р.

153.

Врз основа на членот 14 став 1 од Законот за насочување користењето на средствата на работните организации и општествените фондови во 1966 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 57/65), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ИНТЕРЕСНАТА СТОПА ПО КОЈА ЈУГОСЛОВЕНСКАТА ИНВЕСТИЦИОНА БАНКА ЌЕ ПЛАЌА ИНТЕРЕС НА ДЕПОНИРАНИТЕ СРЕДСТВА ЗАГАДИ ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА СРЕДСТВАТА ЗА КРЕДИТИРАЊЕ НА ПРОДОЛЖУВАЊЕТО НА ИЗГРАДБАТА НА ЕНЕРГЕТСКИ ОБЈЕКТИ

1. На средствата што во 1966 година корисниците на општествен имот ќе ги депонираат на посебна сметка кај Југословенската инвестициона банка во Белград во смисла на членот 13 од Законот за насочување користењето на средствата на работните организации и општествените фондови

во 1966 година, Југословенската инвестициона банка ќе им пресметува и плаќа на депонентите интерес по стопа од 4% годишно.

2. Ден на депонирањето, од кој започнува да тече интересот од точката 1 на оваа одлука, е денот на кој корисникот на општествен имот го уплатил депонираниот износ на посебна сметка кај Југословенската инвестициона банка.

3. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р. п. бр. 27
10 март 1966 година
Белград

Сојузен извршен совет

Го заменува претседателот
потпретседател
На Сојузниот извршен совет,
Борис Крајгер, с. р.

154.

Врз основа на членот 193 став 3 од Законот за Југословенската народна армија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 52/64 и 57/65), Сојузниот извршен совет донесува

О Д Л У К А

ЗА ИЗНОСОТ НА ЕДНОКРАТНАТА ПАРИЧНА ПОМОШ ВО СЛУЧАЈ НА СМРТ НА ВОЕНО ЛИЦЕ ОД ДОБИЕНА ПОВРЕДА

1. На семејството на воено лице што за време на мирновремена состојба во вршењето на службата или во врска со службата, без своја вина, ќе загине или умре од добиена повреда, му се исплатува еднократна парична помош во износ од 20.000 динари за еден член на семејството, а за секој натамошен член на семејството тој износ на помошта се зголемува за по 2.000 динари.

На семејството на воено лице што за време на мирновремена состојба ќе загине или умре од повредата што ја добило вршејќи служба на воен воздухоплов или подморница што ќе претрпат несреќа, при скокање со падобран или вршејќи задачи на поморски диверзант, нуркач или други задачи особено опасни по животот, а што ќе ги определи државниот секретар за народна одбрана, му се исплатува износот на помошта определен во ставот 1 од оваа точка наголемен за 10.000 динари.

2. Еднократната парична помош од точката 1 на оваа одлука му се исплатува, согласно со членот 272 точка 6 од Законот за Југословенската народна армија, и на семејството на граѓанско лице на служба во Југословенската народна армија.

3. Со денот на влегувањето во сила на оваа одлука престанува да важи Одлуката за износот на еднократната парична помош на семејството на воено лице што во вршење на службата или во врска со службата ќе загине или умре од добиена повреда („Службен лист на СФРЈ“, бр. 17/65).

4. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р. п. бр. 29
10 март 1966 година
Белград

Сојузен извршен совет

Го заменува претседателот
потпретседател
на Сојузниот извршен совет,
Борис Крајгер, с. р.

155.

Врз основа на членот 14 од Законот за установањето на интересот на фондовите во стопанството („Службен лист на СФРЈ“, бр. 8/61 и 13/63 и Службен лист на СФРЈ“, бр. 5/65, 15/65, 35/65, 56/65, 57/65 и 4/66), сојузниот секретар за финансии пропишува

П РА В И Л Н И К

ЗА ПРЕСМЕТУВАЊЕ И ПЛАЌАЊЕ ИНТЕРЕС НА ФОНДОВИТЕ ВО СТОПАНСТВОТО

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Пресметувањето и плаќањето на интерес на фондовите во стопанството, пропишано со Законот за установањето на интересот на фондовите во стопанството (во понатамошниот текст: Законот), се врши на начинот и во роковите што се пропишани со овој правилник.

Член 2

Во поглед на пресметувањето и плаќањето на интересот на фондовите во стопанството, со средствата на деловниот фонд се изедначени:

- 1) средствата распоредени според завршната сметка за други намени, ако се користат за обртни средства, па и кога не се претходно издвоени на посебна сметка (член 4 став 3 од Законот);
- 2) средствата на незадолжителниот дел на резервниот фонд вложени како орочен депозит (член 7а од Законот);
- 3) средствата на доходот остварени во текот на годината, ако се користат за обртни средства, па и кога не се претходно издвоени на посебна сметка (член 4 од Законот).

Член 3

Како комунални дејности се сметаат дејностите од членот 76 на Законот.

Член 4

Како угостителска дејност, во смисла на членот 7 став 1 на Законот, се сметаат и дејностите од членот 8 на Основниот закон за угостителската дејност („Службен лист на СФРЈ“, бр. 8/65), доколку се вршат во обемот и на начинот што се вобичаени во угостителството.

Член 5

Како дејности на услужното занаетчиство, во смисла на членот 7 став 1 на Законот, се сметаат дејностите од Номенклатурата за распоредување на стопанските и други организации и државните органи според дејностите, што е составен дел на Правилникот за распоредување на корисниците на општествен имот според нивните дејности („Службен лист на СФРЈ“, бр. 10/62 и 12/63 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 26/64, 50/64, 11/65 и 13/65), и тоа: поправка на машини и уреди (717—30); поправка на производи на прецизната механика (717—40); поправка на моторни возила и велосипеди (717—50); поправка на метални производи за широка потрошувачка (717—70); поправка на други метални производи и услуги на метало-преработувачкото занаетчиство (717—90); поправка на електрични машини, апарати и уреди (719—10); поправка на електрични апарати за домаќинство (719—30); поправка на електрични и други телекомуникациони уреди и делови (719—40); поправка на други електрични апарати и прибор (719—80); поправка на облека и долна облека и изработка на облека и долна облека по мера (724—70); поправка на други текстилни производи (724—80); поправка на кожни обувки и изработка на кожни обувки по мера (725—30); протектирање на гума (726—20) вклучувајќи ја и поправката на гума; книговрзачка (728—10); поправка на ортопедски справи (738—30) и изработка на ортопедски справи по мера; вршење други поправки и услуги (738—80) вклучувајќи ги и оптичарските услуги; занаетчиски лични и други услуги (770—00).

Како дејност на услужното занаетчиство, во смисла на ставот 1 од овој член, се подразбира и изработката на производи по порачка од индивидуален потрошувач, без оглед дали производот се изработува од порачачев материјал или од материјал на претпријатието. Како дејност на услужното занаетчиство се подразбира и изработката на занаетчиски начин на текстилни производи и обувки по порачка од одделни државни органи и работни и други организации, ако изработката на тие производи не се врши сериски туку по мера за определени индивидуални потрошувачи (на пример службени и работни облека на извршниот персонал на сообраќајните претпријатија, противпожарникарите и др.)

Член 6

Како дејности на туристичко посредување, во смисла на членот 7 став 1 на Законот, се сметаат дејностите на туристичките претпријатија (630—10) и туристичките бира (630—20).

II. НАЧИН НА ПРЕСМЕТУВАЊЕ НА ИНТЕРЕСОТ НА ФОНДОВИТЕ ВО СТОПАНСТВОТО

1. Заеднички одредби

Член 7

Интересот на фондовите во стопанството се пресметува и плаќа месечно и во месечни износи што му одговараат на сразмерниот дел на годишниот износ на интересот.

Член 8

Месечен износ на интересот на фондовите во стопанството е дванаесеттиот дел на годишниот износ на тој интерес. Годишниот износ на интересот на фондовите во стопанството се пресметува со примена на пропишаната годишна интересна стопа врз утврдената основица за пресметување на интересот.

Член 9

Основицата за пресметување на интересот на фондовите во стопанството се утврдува, на начинот пропишан со овој правилник, за секој месец посебно.

2. Утврдување на основицата за пресметување на интересот на деловниот фонд на стопанската организација

Член 10

Основицата за пресметување на интересот на деловниот фонд на стопанската организација ја сочинува вредноста на сите средства на деловниот фонд според завршната сметка за претходната година.

Ако стопанската организација дел од деловниот фонд вложила во кредитниот фонд на банката, во основицата за пресметување на интересот на деловниот фонд не влегува тој дел на деловниот фонд.

Член 11

Стопанската организација е должна да утврди онолку основици колку што врши различни дејности за кои се пропишани различни интересни стопи или за кои е пропишано ослободување од обврската за плаќање на интересот.

Стопанската организација е должна да утврди посебна основица за пресметување на интересот на деловниот фонд за оние основни средства за кои се определени различни стопи или за кои е определено ослободување од обврската за плаќање на интерес.

Член 12

Ако стопанската организација врши повеќе дејности за кои се пропишани различни интересни стопи е должна, во смисла на членот 5 ст. 2 и 3 на Законот, посебно да ја утврди основицата за секоја стопа, поаѓајќи од фактичното учество на деловниот фонд во одделни дејности. Мерилата за учество на деловниот фонд во одделни дејности стопанската организација ги утврдува самостојно и однапред со својот општ акт или со одлука на работничкиот совет. Како мерила можат да служат: остварениот вкупен приход, остварениот доход, остварените лични доходи и друго.

Одредбите од ставот 1 на овој член ќе се применуваат и на стопанските организации од тој став што во свој состав имаат и таква организациона единица што врши заеднички работи за повеќе погони или други организациони единици.

Стопанските организации од ст. 1 и 2 на овој член се должни кон образецот пропишан во членот 27 на овој правилник, за месецот јануари текуштата година, на посебен прилог да ги дадат мерилата што им служат за пресметување на интересот по одделни дејности. Ако условите за пресметување на интересот според ставот 1 од овој член се стекнат во текот на годината, стопанската организација е должна мерилата за пресметување да ги даде на посебен прилог кон првата наредна пресметка на интересот.

Член 13

Ако стопанската организација не плаќа интерес на фондовите во стопанството по единствена интересна стопа, во основицата за пресметување и плаќање на интересот на деловниот фонд не влегува делот на деловниот фонд за кој стопанската организација според членот 12 на овој правилник посебно утврдува дека служи за вршење дејности за кои е пропишано ослободување од плаќањето на интерес, односно дека претставува вредност на основните средства на кои не се плаќа интерес на деловниот фонд.

Ако вредноста на основните средства е само делумно во деловниот фонд, во основицата за пресметување и плаќање на интересот влегува оној дел на вредноста на основните средства кој се изнаоѓа на тој начин што од вкупната вредност на основните средства ќе се одбие износот што стопанската организација го долгува по основот на нивната набавка.

Ако, на пример, од вкупната вредност на основното средство од 5,000.000 динари на која се плаќа интерес на фондовите во стопанството, претпријатието ѝ долгува на банката за неговата набавка 2,000.000 динари, значи дека во деловниот фонд се наоѓа само дел од вредноста на ова основно средство кој ѝ одговара на разликата од 3,000.000 динари. Поради тоа при изнаоѓањето на основицата за плаќање на интересот од износот на деловниот фонд нема да се одбие вкупната вредност на ослободеното основно средство од 5,000.000 динари, туку само дел од 3,000.000 динари што се наоѓа во деловниот фонд. Со секоја отплата на кредитот на банката за отплатениот износ се зголемува учеството на вредноста на ослободеното основно средство во деловниот фонд, што значи дека за отплатениот износ се намалува и основицата за пресметување и плаќање на интересот на фондовите во стопанството.

Член 14

Ако состојбата на средствата на деловниот фонд не се менува во текот на годината, стопанската организација го пресметува и плаќа интересот на деловниот фонд според основицата утврдена според одредбите од чл. 10 до 13 на овој правилник.

Ако состојбата на средствата во текот на годината се измени, стопанската организација го пресметува интересот на деловниот фонд според изменетата основица од првиот ден на наредниот месец по настанатата промена.

Во случаите од ставот 2 на овој член основицата за пресметување на интересот се утврдува според состојбата на средствата на деловниот фонд на последниот ден во месецот. На пример, состојбата на средствата на деловниот фонд на 30 јуни текуштата година се зема како основица за пресметување на интересот на деловниот фонд за месецот јули текуштата година, а состојбата на средствата на 31 јули како основица за пресметување на интересот за месецот август текуштата година итд.

Член 15

Ако стопанската организација располага и со средства кои во поглед на пресметувањето и плаќањето на интересот на фондовите во стопанството се изедначуваат со средствата на деловниот фонд (член 2), основицата за пресметување на интересот

на деловниот фонд, покрај средствата на деловниот фонд, ја сочинуваат и овие средства.

Во случаите од ставот 1 на овој член се применуваат одредбите од чл. 10 до 13 на овој правилник.

Член 16

При утврдувањето на основицата за пресметување на интересот на деловниот фонд на банката согласно ќе се применуваат одредбите од чл. 10 до 15 на овој правилник.

3. Утврдување на основицата за пресметување на интересот на кредитниот фонд на банката

Член 17

Основицата за пресметување на интересот на кредитниот фонд на банката ја сочинува износот на средствата на овој фонд според завршната сметка на банката за претходната година, а по одбивање на средствата за кои со посебен сојузен закон е предвидено ослободување од овој интерес.

Ако состојбата на средствата на кредитниот фонд во текот на годината се измени, банката го пресметува интересот на кредитниот фонд според изменетата основица од првиот ден на наредниот месец по настаната промена.

Како состојба изменета во текот на годината се смета и искажувањето на нераспоредениот остаток на приходите според периодичната пресметка на банката, чиј износ влегува во основицата за пресметување на интересот од првиот ден на наредниот месец по истекот на периодот за кој е составена пресметката.

Со средствата на кредитниот фонд се изедначуваат, во поглед на пресметувањето и плаќањето на интересот на фондовите во стопанството, во смисла на членот 8 во врска со членот 4 став 3 на Законот, и средствата на посебниот резервен фонд, ако се користат за обезбедување на ликвидноста односно за отпишување на ненаплативите побарувања.

Член 18

Банката е должна да утврди онолку посебни основици колку што е должна да примени различни интересни стопи, сметајќи ја и посебната основица за ослободениот дел на кредитниот фонд.

Член 19

Како дел на кредитниот фонд на кој се должни банките, врз основа на членот 3 став 1 од Законот за интересните стопи на фондовите во стопанството („Службен лист на СФРЈ“, бр. 35/65, 56/65 и 4/66), да плаќаат интерес по стопа од 2,5% се смета оној дел на кредитниот фонд што му одговара на износот на неотплатените кредити што се одобрени од средствата на општествените инвестициони фондови до денот на нивното укинување.

Член 20

Како дел на кредитниот фонд на кој банките, врз основа на членот 3 став 2 од Законот за интересните стопи на фондовите во стопанството, не плаќаат интерес се смета оној дел на кредитниот фонд што му одговара на износот на неотплатените кредити одобрени од средствата на укинатите општествени инвестициони фондови до денот на нивното укинување, под услов најмалку 75% од тие средства да е употребено до 28 јули 1965 година за кредитирање на земјоделските организации.

Член 21

Како дел на кредитниот фонд на кој банките, врз основа на членот 3 став 4 од Законот за интересните стопи на фондовите во стопанството, не плаќаат интерес, се смета делот на користениот кредитен фонд формиран за кредитирање на инвестициите во дејностите од членот 76 на Законот.

4. Утврдување на основицата за пресметување на интересот на средствата на општествено-политичките заедници за инвестиции во стопанството

Член 22

Интерес на фондовите во стопанството се плаќа на оној дел од средствата на општествено-политичките заедници што според сојузни прописи се наменети за инвестиции во стопанството а не се внесени во кредитните фондови на банките.

Член 23

Основицата за пресметување на интересот на фондовите во стопанството на средствата на општествено политичките заедници за инвестиции во стопанството ја сочинува износот на тие средства на посебна сметка кај Службата на општественото книговодство, според состојбата на тие средства во изминатиот месец, намален за износот на средствата внесени во кредитниот фонд на банката.

Член 24

Интересот на фондовите во стопанството го пресметува и плаќа на средствата на општествено-политичките заедници наменети за инвестиции во стопанството општествено-политичката заедница од банката со која општествено-политичката заедница склучила посебен договор или договор во смисла на членот 19 од Законот за банките и кредитните работи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/65, 29/65 и 4/66), и тоа на товар на средствата што сочинуваат основица за плаќање на тој интерес.

Член 25

Ако во средствата на општествено-политичките заедници наменети за инвестиции се наоѓаат и средства за кои е пропишана стопа на интерес помиска од општата интересна стопа на фондовите во стопанството, задолжително се утврдува посебна основица за секоја од пропишаните стопи.

III. РОКОВИ И НАЧИН НА ПЛАЌАЊЕ НА ИНТЕРЕСОТ НА ФОНДОВИТЕ ВО СТОПАНСТВОТО

Член 26

Интересот на фондовите во стопанството се плаќа до 25-иот ден во месецот за изминатиот месец (на пример, интересот на фондовите во стопанството за месецот септември, пресметан според состојбата на средствата на 31 август, се плаќа најдоцна до 25 октомври текуштата година).

Член 27

Интересот на фондовите во стопанството се уплатува на начинот и на сметките што се предвидени со посебни прописи за уплатувањето на приходите на општествено-политичките заедници.

При секоја уплата на интересот на фондовите во стопанството, на надлежната единица на Службата на општественото книговодство задолжително ѝ се доставува пополнет примерок на образецот „Пресметка на интересот на фондовите во стопанството“, кој е напечатан кон овој правилник и негов е составен дел.

IV. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 28

Интересот на фондовите во стопанството се пресметува и плаќа во вид на аконтација сè до приемот од надлежната Служба на општественото книговодство на решението за завршната сметка за изминатата година (член 25 став 1 точка 7 од Законот за општественото книговодство — „Службен лист на СФРЈ“, бр. 23/65 и 57/65).

Ако вредноста на средствата на фондот на последниот ден во месецот, земена како основица за пресметување на интересот на фондовите во стопанството, се измени со завршната сметка за изминатата година одобрена од органот на управувањето, односно со решението на надлежната Служба на општественото книговодство интересот на фондовите во стопанството ќе се пресмета по нова основица, вклучувајќи ги и настанатите промени во смисла на членот 14 од овој правилник.

Одредбите од ставот 2 на овој член согласно ќе се применуваат и на средствата на општествено-политичките заедници наменети за инвестиции во стопанството.

Во случаите од ставот 2 на овој член, уплатата на разликата односно враќањето на повеќе пресметаниот придонес ќе се изврши во рок од десет дена

од денот на одобрувањето на завршната сметка односно од денот на приемот на решението на Службата на општественото книговодство.

Член 29

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за пресметување и плаќање на интересот на фондовите во стопанството („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/61 и 38/61).

Член 30

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 1-2800-1

4 март 1966 година

Белград

Сојузен секретар

за финансии,

Киро Глигоров, с. р.

ПРЕТПРИЈАТИЕ,

БАНКА, ОПШТЕСТВЕНО-ПОЛИТИЧКА

ЗАЕДНИЦА _____

Место и околија _____

Стопанска гранка (дејност) _____

Образец на пресметката на интересот на фондовите во стопанството

(формат 297 × 210 mm)

ПРЕСМЕТКА

НА ИНТЕРЕСОТ НА ФОНДОВИТЕ ВО СТОПАНСТВОТО ЗА МЕСЕЦ _____ 196— ГОДИНА

Реден број	О П И С	Износ на фондот	Износ на средствата издначени со фондот	Вкупно (д = в + г) (г + е + ж + з - д)	Ослободување	Основина за пресметување на интересот		
						по стопа 4%	по стопа 2.5	по стопа 2%
а	б	в	г	д	е	ж	з	
А. Деловен фонд								
— кредитен фонд								
1.	Според завршната сметка за претходната година							
2.	Зголемување во текот на годината							
3.	Вкупно (1+2)							
4.	Намалување во текот на годината							
5.	Состојба на крајот на месецот							
	3—4							
Б. Средства на општествено-политичките заедници за инвестиции во стопанството								
6.	Состојба на крајот на месецот							
7.	Интерес за целата година							
					Вкупно интерес за целата година (7е + 7ж + 7з)			
					Интерес за месец _____			

ЗАБЕЛЕШКА:

1) Банките поднесуваат посебен примерок на образецот за деловниот фонд, а посебен примерок на образецот за кредитниот фонд.

2) Во колоната под г) се внесуваат податоци за средствата од членот 2 на Правилникот за пресметување и плаќање на интересот на фондовите во стопанството, како и состојбата на контото 926, со тоа што врз грбот да се даде преглед по изворите.

3) Во колоната под в) се внесуваат и податоци за средствата на деловниот фонд односно на општествено-политичките заедници што се вложени во кредитниот фонд за банката

4) Износот на интересот за еден месец и е еднаков на 1/12 на интересот за една година.

156.

Врз основа на членот 36 став 3 од Законот за Народната банка на Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/65), на предлог од гувернерот на Народната банка на Југославија, сојузниот секретар за финансии донесуваа

РЕШЕНИЕ

ЗА РОКОТ ЗА ДОПОЛНИТЕЛНА ЗАМЕНА НА БАНКНОТИТЕ ОД 1.000 ДИНАРИ — ИЗДАНИЕ 1 МАЈ 1946 ГОДИНА

1. Народната банка на Југославија може на поединечно барање од имател на банкноти од 1.000

динари — издание 1 мај 1946 година, на кој рокот за замена им истекува на 31 март 1966 година, да врши во оправдани случаи дополнителна замена на тие банкноти најдоцна до 31 март 1969 година

2. Ова решение влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 2-1227/2

5 март 1966 година

Белград

Сојузен секретар

за финансии,

Киро Глигоров, с. р.

157.

Врз основа на членот 4 став 1 и членот 25 став 4 од Законот за југословенските стандарди („Службен лист на СФРЈ“, бр. 16/60 и 30/62), директорот на Југословенскиот завод за стандардизација донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ОД ОБЛАСТА НА ИСПИТУВАЊЕТО НА НАФТИНИТЕ ДЕРИВАТИ**

1. Во издание на Југословенскиот завод за стандардизација се донесуваат следните југословенски стандарди:

Испитување на минерални масла, течни горива и слични течности. Определување на вискозноста по Енглер	JUS B.H8.021
Испитување на минерални масла, течни горива и слични течности. Определување на вискозноста со Канон-Фенскеовиот вискозиметар — — —	JUS B.H8.022
Испитување на минерални масла, течни горива и слични течности. Определување на вискозноста со Фогел-Осаговиот вискозиметар — — —	JUS B.H8.023
Испитување на минерални масла, течни горива и слични течности. Пресметување на индексот на вискозност	JUS B.H8.024
Испитување на течни горива и мазира. Определување на неутрализациониот број и слободните минерални киселини и бази — — — — —	JUS B.H8.025
Испитување на минерални масла. Определување на содржината на суспендираните цврсти нечистотии —	JUS B.H8.027
Испитување на течни горива. Определување на притисокот на парата по Реид — — — — —	JUS B.H8.030
Испитување на парафин. Определување на содржината на масло во парафин — — — — —	JUS B.H8.033
Испитување на парафин. Определување на точката на сјакнувањето	JUS B.H8.035
Испитување на парафин. Определување на точката на сјакнувањето врз ротирачки термометар — — — — —	JUS B.H8.036
Испитување на парафин. Определување на постојаноста на бојата на парафинот — — — — —	JUS B.H8.037
Испитување на течни горива. Определување на постојаноста смола —	JUS B.H8.038
Испитување на течни горива и мазира. Определување на содржината на водата со дестилација — — — — —	JUS B.H8.039
Испитување на мазира. Определување на пепелот во мастите за подмачкување — — — — —	JUS B.H8.040
Испитување на мазира. Определување на пепелот во маслата со потекло од нафта — — — — —	JUS B.H8.041
Испитување на течни горива. Определување на корозивноста на нафтините деривати со помош на бакарна лента — — — — —	JUS B.H8.042
Испитување на мазира. Определување на хемиската стабилност на инхибираните турбински масла — —	JUS B.H8.043
Испитување на турбински масла. Определување на антикорозионите особини на турбинските масла во присуство на вода — — — — —	JUS B.H8.044
Испитување на течни горива. Определување на олово во етилизиран бензини (Гравиметриска метода) —	JUS B.H8.045
Испитување на течни горива и други запалителни течности. Определување на точката на палењето во затворен сад по Абел-Пенски — — —	JUS B.H8.047

2. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се објавени во посебно издание на Ју-

гословенскиот завод за стандардизација, кое е составен дел од ова решение.

3. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се задолжителни и влегуваат во сила на 1 септември 1966 година.

Бр. 08-1501/1

1 март 1966 година

Белград

Директор
на Југословенскиот завод
за стандардизација,
Славољуб Виторовиќ, с. р.

158

Врз основа на членот 4 став 1 и членот 25 став 4 од Законот за југословенските стандарди („Службен лист на СФРЈ“, бр. 16/60 и 30/62), директорот на Југословенскиот завод за стандардизација донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ОД ОБЛАСТА НА ТЕХНИКАТА НА ЗАВАРУВАЊЕ МЕТАЛИ**

1. Во издание на Југословенскиот завод за стандардизација се донесуваат следните југословенски стандарди:

Испитување на квалитетот на заварените споеви:	
Радиографско испитување на челичните сочелни споеви. Општи одредби — — — — —	JUS C.T3.040
Радиографско испитување на сочелните споеви на челичните лимови со дебелина под 50 mm — — — — —	JUS C.T3.041
Радиографско испитување на сочелните споеви на челичните цевки со дебелина на сидот под 50 mm — — — — —	JUS C.T3.042
Индикатори на квалитетот на снимката при радиографско испитување на заварените споеви — — — — —	JUS C.T3.048

2. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се објавени во посебно издание на Југословенскиот завод за стандардизација, кое е составен дел од ова решение.

3. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се задолжителни и влегуваат во сила на 1 септември 1966 година.

Бр. 11-1502/1

1 март 1966 година

Белград

Директор
на Југословенскиот завод
за стандардизација,
Славољуб Виторовиќ, с. р.

159.

Врз основа на членот 14 став 5 и членот 44 од Законот за Народната банка на Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/65), членот 101 став 2 и чл. 102 и 105 став 3 од Законот за банките и кредитните работи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/65, 29/65 и 4/66) и членот 3 став 2 и чл. 15 и 16 од Законот за мерките на кредитната политика во 1966 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 57/65), гувернерот на Народната банка на Југославија донесува

ОДЛУКА**ЗА ПОВЛИСКИТЕ УСЛОВИ И ЗА РОКОВИТЕ ЗА ДАВАЊЕ И КОРИСТЕЊЕ НА КРАТКОРОЧНИТЕ КРЕДИТИ ВО 1966 ГОДИНА**

1. Народната банка на Југославија ќе ги кредитира во 1966 година деловните банки (во понатамошниот текст: банките) исклучиво заради ре-

гулирање на нивниот потенцијал за краткорочно кредитирање, во согласност со барањата на стабилноста на стопанството.

Банките што користат кредит кај Народната банка на Југославија се должни да ги исполнуваат определените услови на кредитната способност, и тоа:

1) своето работење во врска со давањето на краткорочни кредити да го вршат во согласност со прописите за кредитниот систем и, за мерките на кредитната политика;

2) краткорочни кредити да им даваат само на кредитно способни баратели;

3) при давањето на краткорочни кредити да ги земаат предвид и средствата со кои барателот на кредитот може да ги финансира вложувањата за кои бара кредит, како и со соодветно насочување на средствата да обезбедуваат дадените кредити да се користат непосредно за намените за кои се одобрени;

4) да се грижат за својата ликвидност, т. е. да работат така што да бидат секогаш во можност да ги извршуваат своите обврски;

5) да издвојуваат, во височината и во роковите што ги определува Народната банка на Југославија, на посебна сметка кај Службата на општественото книговодство определен дел од своите депозити по видување — на име задолжителна резерва кај Народната банка на Југославија;

6) во кредитниот фонд и во депозитите по видување да располагаат со пропишаниот минимум средства;

7) да остваруваат позитивен финансиски резултат во своето работење;

8) уредно да им одговараат на своите обврски по кредитите кај Народната банка на Југославија и од средствата на тие кредити да не им даваат кредити на други банки;

9) да имаат средено финансиско работење и уредно и ажурно книговодство, како и на Народната банка на Југославија редовно да ѝ ги доставуваат своите месечни книговодствени состојби, кредитни биланси и други податоци за својата кредитна активност и ликвидност, и тоа во роковите и на начинот што ги определува Народната банка на Југославија.

2. За кредитно способна се смета стопанска организација што:

1) остварува позитивен финансиски резултат во своето работење и нема непокриени загуби според завршните сметки за поранешните години;

2) определениот минимум обртни средства на својот деловен фонд не го користи за вложување во основни средства и во други видови на финалната потрошувачка;

3) наменски ги користи добиените краткорочни кредити;

4) во согласност со зголемувањето на обемот на своето работење ги зголемува и соодветните извори за финансирање на неопходните трајни вложувања во обртни средства;

5) обезбедува враќање на кредитот во рокот;

6) има средено финансиско работење, ажурно и уредно книговодство и реално искажани средства и извори на средства, во согласност со важечките прописи.

3. Минимумот обртни средства на деловниот фонд на стопанската организација го сочинуваат: фондот на обртните средства внесен во деловниот фонд, средствата на блокираната амортизација употребени за отплатување на почетниот фонд на обртните средства, износот на платените отплати во 1961 и наредните години по кредитите за трајни обртни средства и по кредитот за почетниот фонд на обртните средства, средствата на деловниот фонд за кои со посебни прописи е определено да можат да се користат исклучиво за вложување во трајни обртни средства, како и средствата внесени во деловниот фонд во врска со користењето на банкарските кредити, а по одбивање на износот што стопанската организација го употребила до

31 март 1963 година за вложувања во основни средства.

4. Во смисла на точката 2 под 2 од оваа одлука, стопанските организации ќе се сметаат за кредитно неспособни и кога минимумот обртни средства на деловниот фонд од точката 3 на оваа одлука го користат за кредитирање на финалната потрошувачка подолго од 30 дена.

По исклучок од одредбата на ставот 1 од оваа точка, во определени случаи стопански организации ќе се сметаат за кредитно неспособни ако минимумот обртни средства на деловниот фонд го користат за кредитирање на финалната потрошувачка подолго од 45 дена, и тоа:

1) стопанските организации од областа на градежништвото и стопанските организации што се занимаваат со монтажа на опрема — ако се во прашање побарувања од инвеститори;

2) стопанските организации на градежното занаетчиство — ако се во прашање побарувања од инвеститори, стопански организации од областа на градежништвото и стопански организации што се занимаваат со монтажа на опрема.

5. Стопанските организации што во 1965 година не обезбедиле зголемување на трајните извори на обртните средства по основот на зголемувањето на обемот на работењето, можат да користат краткорочни кредити под следните услови:

1) вкупниот износ на краткорочните кредити — освен кредитите за извоз на стоки, кредитите за залихите на стоки приготвени за извоз и кредитите за производство на земјоделски производи — да не го преминува максималниот износ на одобрените кредити во периодот јануари-април 1965 година, односно во кој и да е период на 1964 година ако е во прашање изразито сезонско производство;

2) за вложување во основни средства да ги користат само средствата на амортизацијата, а другите средства за инвестиции — само за плаќање на отплатите по инвестиционите кредити добиени до крајот на 1964 година. Од ова ограничување се изземаат вложувањата на земјоделските организации — за набавка на земјоделски машини.

По исклучок од одредбите на ставот 1 од оваа точка, трговските стопански организации и новинско-издавачките работни организации можат да ги користат краткорочните кредити под следните услови:

1) да не ги намалуваат трајните извори на обртните средства под износот на 30 ноември 1965 година;

2) трговските стопански организации — и под услов со трајни извори на обртни средства да обезбедат покривање на тримесечниот износ на режиските трошоци и личните доходи.

Спрема трговските стопански организации што не го исполнуваат условот од одредбата под 2 на ставот 2 од оваа точка ќе се применат ограничувањата од ставот 1 на оваа точка.

6. Кредити за продажба на стоки банките можат да даваат до височината на продажната цена, и тоа само за стоките продадени со договорен рок за плаќање подолг од 20 дена, но не подолг од 3 месеци од денот на издавањето на фактурата.

Роковите за враќање на овие кредити не можат да бидат подолги од 2 месеца сметајќи од денот на користењето на кредитот. По исклучок, рокот за враќање може да биде и до 3 месеци ако продавачот — корисникот на кредитот ѝ поднесе на банката меница со акцепт на купувачот со рок од 3 месеци.

Производителските стопански организации што ги продаваат своите производи преку сопствени продавници можат да добиваат кредити за продажба на стоките со рок за враќање до 3 месеци.

7. Кредити за извоз на стоки банките можат да даваат до височината на продажната цена на стоките на странскиот пазар, и тоа за секоја количина извезени стоки за која барателот на кредит ќе ѝ поднесе на банката соодветна документација за извршениот извоз.

Роковите за враќање на овие кредити не можат да бидат подолги од 90 дена од денот на извршениот извоз. По исклучок, ако надлежната банка, во смисла на членот 20 став 2 од Законот за девизното работење и за платниот промет со странство („Службен лист на СФРЈ“, бр. 15/65 и 35/65) го одобри продолжувањето на рокот за внесување на девизите, на барање од стопанската организација може да се одобри и подолг рок за враќање на кредитот, но не подолг од 6 месеци.

8. Кредити за купување стоки банките можат да даваат само до 50% од износот на фактурата која служи како основ за користење на кредитот, и тоа само ако договорениот рок за плаќање не е подолг од 20 дена и ако тој рок не изминал до денот на поднесувањето на фактурата до банката.

По исклучок од одредбата на ставот 1 од оваа точка, кредити за купување стоки можат да им се даваат до полната набавна цена на купените стоки:

1) за купување жито од домашно производство — на овластените претпријатија за промет и преработка на жито;

2) за купување овошје, зеленчук и месо — на стопанските организации овластени за вршење извоз на овие стоки, под услов да им дадат на банката доказ дека купените стоки ќе ги продаваат на странски пазар;

3) за купување на сите земјоделски производи од индивидуални земјоделски производители — на организациите што според важечките прописи можат да го вршат тоа купување.

Роковите за враќање на кредитите за купување стоки не можат да бидат подолги од 2 месеца сметајќи од денот на користењето на кредитот.

9. Кредити за залихите на стоки приготвени за извоз банките можат да даваат до височината на вредноста на залихата, под услов стопанската организација да даде докази дека стоките ќе ги продава на странски пазар

10. Кредити за сезонски залихи на готови стоки банките можат да даваат само до височината од 80% од трошоците на производството односно од набавната цена на стоките што се кредитираат, и тоа само за зголемиот обем на залихите на тие стоки што настануваат поради сезонската неусогласеност на производството и продажбата односно набавката и продажбата, и под услов тоа зголемување да доведува кај стопанската организација и до пораст на вкупниот обем на залихите на сировини и репродукционен материјал, недовршено производство и готови стоки.

11. Кредити за сезонски залихи на репродукционен материјал банките можат да им даваат на производителските стопански организации само за зголемиот обем на залихите кој настанува поради сезонската неусогласеност помеѓу набавката и преработката, а под услов тоа зголемување да доведува и до зголемување на вкупниот обем на залихите во смисла на точката 10 од оваа одлука.

Кредитите од ставот 1 на оваа точка можат да се даваат само за залихите на земјоделски производи и производи на шумарството од домашно производство, наменети за понатамошна преработка, како и за залихите на вештачки ѓубрива и средства за заштита на растенијата и добитокот.

12. Кредити за вонредни залихи банките можат, по исклучок, да им даваат на производителските и трговските стопански организации:

1) за зголемените залихи на готови стоки — ако настани вонреден запиор во продажбата на странскиот пазар поради вложувањето на условите за продажба;

2) за зголемените залихи на готови стоки односно репродукционен материјал — ако зголемувањето на залихите е последица на условите на набавката на странскиот пазар.

Кредитите за намените од одредбите под 1 и 2 на ставот 1 од оваа точка можат да се даваат само ако зголемените залихи што се предмет на креди-

тирање доведуваат до пораст на вкупниот обем на залихите кај стопанската организација во смисла на точката 10 од оваа одлука, и тоа до 80% од износот на трошоците на производството односно од набавната вредност на кредитираните залихи, и под услов остаток од најмалку 20% од вредноста на кредитираните залихи да обезбеди банката — кредитор од долгорочните извори на средства, како своје учество во кредитирањето на тие залихи.

Кредитите од оваа точка банките можат да ги даваат само со претходна согласност од Народната банка на Југославија.

13. Кредити за залихите од точ. 9 до 12 на оваа одлука, ако постојат основите за кредитирање предвидени во тие точки, можат да се даваат само за определен вид односно група на производи. Височината на овие кредити мора да биде усогласена со состојбата и со движењето на кредитираните залихи.

Роковите за враќање на кредитите од ставот 1 на оваа точка и динамиката на отплатувањето треба да бидат во согласност со траењето на сезоната односно со состојбата и движењето на кредитираните залихи, со тоа што роковите за враќање да не можат да бидат подолги од 6 месеци од почетокот на користењето на кредитот. По исклучок, во оправдани случаи банките можат да ги продолжуваат овие рокови над 6 месеци, со претходна согласност од Народната банка на Југославија.

14. Кредити за производство на стоки за извоз, во смисла на членот 3 став 1 на Законот за мерките на кредитната политика во 1966 година, банките можат да им даваат на производителските стопански организации до височината на трошоците на производството на стоките што се произведуваат по порачка и чиј производствено-технолошки процес трае подолго од 6 месеци.

15. Кредити за производство на земјоделски производи банките можат да даваат до височината на вложувањето за намените предвидени во членот 5 ст. 2 и 3 на Законот за мерките на кредитната политика во 1966 година, по одбивање на средствата со кои барателот на кредитот може да ги финансира тие вложувања.

16. Кредити поради нерамномерно притекување на приходите, банките можат да им даваат на:

1) општествено-политичките заедници, фондските за школото, заводите за запослување на работници и на установите што имаат сопствени извори на приходи — до 30 јуни 1966 година, со рок за враќање до 30 септември 1966 година;

2) фондските на социјалното осигурување — до 30 септември 1966 година, со рок за враќање до 31 декември 1966 година.

На корисниците од одредбата под 1 на ставот 1 од оваа точка кредити поради нерамномерното притекување на приходите можат да им се даваат до износот што не достига за извршување 80% од предвидените расходи за првото полугодие на 1966 година, а по намалување за предвидениот прилив на приходите во тој период, за износот на средствата што корисникот може да ги употреби за покривање на предвидените расходи и за износот на средствата вложени кај банките во орочени депозити, обврзници и благајнички записи.

17. Краткорочните кредити дадени до денот на влегувањето во сила на оваа одлука ќе се користат и враќаат под условите предвидени во договорот за кредит.

18. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

О. бр. 11

24 февруари 1966 година

Белград

Народна банка на Југославија

Гувернер,

др Никола Миљаниќ, с. р.

160.

Врз основа на членот 31 од Законот за општественото книговодство („Службен лист на СФРЈ“, бр. 23/65 и 57/65), во врска со точката 3 од Одлуката за највисоките износи на надоместоци за услугите на Службата на општественото книговодство „Службен лист на СФРЈ“, бр. 57/65, советот на работната заедница и генералниот директор на Службата на општественото книговодство донесуваат

ТАРИФА

ЗА ВИСОЧИНАТА НА НАДОМЕСТОЦИТЕ ЗА УСЛУГИТЕ НА СЛУЖБАТА НА ОПШТЕСТВЕНОТО КНИГОВОДСТВО

1. За извршување на задачите и работите од својот делокруг Службата на општественото книговодство (во понатамошниот текст: Службата) наплатува надоместок од корисниците на општествени средства и од другите корисници на услуги предвиден со оваа тарифа.

2. Височината на надоместоците за услугите е утврдена во рамките на највисоките износи на надоместоците од точката 2 на Одлуката за највисоките износи на надоместоците за услугите на Службата на општественото книговодство

3. Износите на надоместоците што ги наплатува Службата за услугите по работите што ги извршува се:

Тарифен став	Вид работа	Надоместок
1. Работи по жиро-сметка:		
а) по жиро-сметките на корисниците	1,2% (од илјада) врз месечниот долговен промет на жиро-сметката. По жиро-сметките на издвоените средства на корисниците не се наплатува надоместок	
б) по жиро-сметките на буџетот	1,7% (од илјада) врз месечниот потрошок на средствата. Од месечниот потрошок на средствата се исклучуваат дадените дотации. По жиро-сметките на средствата на фондовите на општествено-политичките заедници како корисници на општествени средства не се наплатува надоместок	
в) по жиро-сметките на училиштата, жиро-сметките и сметковните книшки на општествените организации и жиро-сметките на фондовите на заедниците на социјалното осигурување	1% (од илјада) врз месечниот долговен промет на жиро-сметката. По жиро-сметките на издвоените средства на овие корисници не се наплатува надоместок	

Тарифен став	Вид работа	Надоместок
г) по жиро-сметките на фондовите и резервите на осигурителните заводи, жиро-сметките на општествените фондови и жиро-сметките на средствата со посебна намена на општествено-политичките заедници		1,2% (од илјада) врз непосредниот месечен потрошок на средствата
д) по жиро-сметките на средствата на банките		0,2% (од илјада) врз износот на кредитите дадени на работни и други организации во текот на месецот, освен на износот на кредитите дадени на банките
2. Уплатување и исплатување во готово што вршат граѓани и граѓански правни лица		2% (од илјада), минимум 0,60 динари, а максимум 60 динари
3. Издавање циркуларно кредитно писмо и чек:		
а) издавање циркуларно кредитно писмо		3 динари за 1 циркуларно писмо
б) Издавање циркуларен чек		3 динари за 1 чековна книшка
4. Отворање акредитив — отворање, зголемување, продолжување и измена на условите		2% (од илјада) тримесечно, минимум 10 динари, а максимум 50 динари
5. Испраќање чек на инкасо		2 динари за 1 чек
6. Протест на чек		15 динари за 1 чек, со додаток на фактичните трошоци
7. Издавање телефонски, телеграфски и телепринтер-налог		2% (од илјада) минимум 5 динари, а максимум 50 динари со додаток на фактичните трошоци
8. Пресметка на готовината со пошти		1 динар за секој дневник на уплати, дневник на исплати и вирмански дневник
9. Работи на штедна служба за сметка на Поштенската штедилница		1 динар по збирно авизо
10. Извршување на судски одлуки		10 динари за пресуда со една главница, а за секоја натамошна главница уште по 2 динари
11. Изработка на преписи — изводи, картички и сл.		2 динари за 1 исправа односно страна

Тарифен став	Вид работа	Надоместок
12. Издавање на разни потврди и заверка на податоци	3 динари за 1 потврда	
13. Амортизација — известување за исчезнување на парична исправа	5 динари за 1 исправа, со додаток на фактичните трошоци	
14. Продажба, замена и откуп на таксени и даночни вредносници	2% (одсто) врз износот на продадените таксени и даночни вредносници	
15. Замена на оштетени банкноти и ковани пари	0,20 динари по апоен	

4. Надоместоците за извршените задачи и работи Службата ги наплатува од корисниците во готови пари или со задолжување на сметката.

5. Покрај на надоместоците предвидени со оваа тарифа, Службата ги наплатува и фактичните трошоци во врска со извршувањето на услугите.

6. Оваа тарифа ќе се применува од 1 јануари 1966 година како ден на почетокот на применувањето на Одлуката за највисоките износи на надоместоците за услугите на Службата на општественото книговодство.

7. Оваа тарифа влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

О. бр. 78
3 март 1966 година
Белград

Служба на општественото книговодство

Претседател
на Советот на
работната заедница. Генерален директор,
Јерко Баковиќ, с. р. Радомир Коматина, с. р.

161.

Врз основа на членот 38 точка 4 и членот 118 став 5 од Основниот закон за организацијата и финансирањето на социјалното осигурување („Службен лист на СФРЈ“, бр. 24/65 и 57/65), собранieto на Југословенската заедница на социјалното осигурување донесува

О Д Л У К А

ЗА КОРИСТЕЊЕ И ОСТВАРУВАЊЕ НА ПРАВАТА ОД СОЦИЈАЛНОТО ОСИГУРУВАЊЕ И ЗА РЕГУЛИРАЊЕ НА МЕЃУСЕБНИТЕ ОДНОСИ НА ЗАВОДИТЕ ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРУВАЊЕ ПО ПРОМЕНАТА НА ЖИВЕАЛИШТЕТО НА УЖИВАТЕЛИТЕ НА ПЕНЗИЈА ОДНОСНО ИНВАЛИДНИНА

1. Со оваа одлука се регулираат прашањата во врска со користењето и остварувањето на правата од социјалното осигурување по промената на живеалиштето на уживателите на пензија односно инвалиднина во смисла на одредбите од членот 193 став 5 на Основниот закон за пензиското осигурување („Службен лист на СФРЈ“, бр. 51/64 и 56/65) и членот 191 став 4 и 195 став 2 од Основниот закон за пензиското осигурување („Службен лист на СФРЈ“, бр. 10/65). Покрај тоа, со оваа одлука се регулираат и меѓусебните односи на месно надлежниот определен комунален завод за социјално осигурување кај кој уживателот првобитно го остварил правото на пензија односно на инвалиднина (во понатамошниот текст: матичниот завод) и месно надлежниот определен комунален завод за социјално осигурување што го презема извршувањето на сите работи во врска со користењето и остварувањето на правото на пензија односно инвалиднина по промената на живеалиштето на уживателите на пензија односно инвалиднина (во понатамошниот текст: заводот надлежен според новото живеалиште).

2. Кога заводот надлежен според новото живеалиште ќе ги прими од матичниот завод документите за исплата на пензијата односно инвалиднината и додатокот на деца, е должен да обезбеди понатамошна благовремена исплата на тие давања, со тоа што е должен да ги врши и сите усогласувања на тие давања според одлуките на собранieto на републиката заедница на социјалното осигурување на чии терет се врши исплатата во смисла на членот 118 став 3 на Основниот закон за организацијата и финансирањето на социјалното осигурување.

Заводот надлежен според новото живеалиште е должен да формира нов сметковен лист, како и да испостави за уживателот на пензија односно инвалиднина пријава за обезбедување на здравственото осигурување (образец ЗЕ-3).

3. Ако по промената на живеалиштето на уживателот на пензија односно инвалиднина настани случај врз основа на кој се губи или престанува право односно се добива со ново право (повторно определување односно зголемување на пензијата врз основа на работен стаж по пензионирањето, промена на категоријата на инвалидност односно на степенот на телесното оштетување, наступување на телесно оштетување или потреба од постоплана помош и нега, определување на инвалидска пензија наместо привремена пензија по исполнувањето на определените години на животот, определување на семејна пензија односно други права по смртта на уживателот на пензијата, решавање за правото на семејна пензија во случај на промена на бројот на уживателите на семејна пензија, решавање за правото на заштитен додаток и др.), постапката ја води и решение донесува заводот надлежен според новото живеалиште.

При решавањето за правата во случаите од ставот 1 на оваа точка се применуваат одлуките на собранieto на онаа републичка заедница кај која правото е првобитно остварено, со тоа што исплатата се врши на товар на фондот на таа заедница во смисла на членот 118 став 3 од Основниот закон за организацијата и финансирањето на социјалното осигурување.

4. Ако уживател на пензија односно инвалиднина повторно го промени своето живеалиште, досегашниот завод надлежен според новото живеалиште од чие подрачје уживателот се сели ќе му го достави целиот пензиски односно инвалидски предмет со другата документација на заводот надлежен според новото живеалиште на уживателот, заради понатамошно благовремено исплатување на пензијата односно инвалиднината и другите давања.

Ако кај уживателот на пензија односно инвалиднина од ставот 1 на оваа точка настани случај на престанок или губење право на пензија односно на инвалиднина, заводот надлежен според новото живеалиште му го враќа пензискиот односно инвалидски предмет со целата документација на матичниот завод кај кој тоа право првобитно било остварено.

5. Ако по промената на живеалиште на инвалид на трудот кој користи право во врска со професионална рехабилитација или запослување на друго место, настани случај врз основа на кој инвалидот на трудот го губи или му престанува правото односно се добива со ново право (промена на категоријата на инвалидност, повторно определување на материјалното обезбедување односно паричните надоместоци и др.), постапката ја води и решение донесува, во смисла на членот 195 став 3 од Основниот закон за инвалидското осигурување, заводот надлежен според новото живеалиште.

6. По жалбата против решението што го донесува заводот надлежен според новото живеалиште, решава и ревизијата на тие решенија ја врши републичкиот завод за социјално осигурување надлежен во смисла на одредбите од чл. 199 и 200 на Основниот закон за пензиското осигурување и чл. 200, 201, 205, и 206 на Основниот закон за инвалидското осигурување.

7. По промената на живеалиштето на уживателот на пензија односно инвалиднина постапката за обнова и во случаите на поништување, укинување или менување на решение (член 207 од Основниот закон за пензиското осигурување и член 210 од Основниот закон за инвалидското осигурување) ја води и решенија донесува комуналниот или републичкиот завод за социјално осигурување од подрачјето на републиката заедница на социјалното осигурување на товар на чиј фонд се извршува донесеното решение, кој во поранешната постапка го донесол последното решение.

Ако барањето за обнова на постапката го пријавил заводот надлежен според новото живеалиште, тој веднаш а најдоцна во рок од 15 дена од денот на приемот на барањето ќе му го отстапи барањето заедно со пензискиот односно инвалидскиот предмет на подносителот на барањето на матичниот завод заради донесување на решение. Ако барањето за обнова на постапката му е поднесено на матичниот завод, заводот надлежен според новото живеалиште е должен, на барање од матичниот завод да му го достави во истиот рок пензискиот односно инвалидскиот предмет на подносителот на барањето.

Решението донесено во обнова на постапката му се доставува на заводот надлежен според новото живеалиште заради исплата на пензијата односно инвалиднината.

8. Пресметувањето на придонесот за здравствено осигурување на уживателите на пензија односно инвалиднина по промената на нивното живеалиште го врши заводот надлежен според новото живеалиште по стопата односно во паушалниот износ што важи за подрачјето на кое уживателот има ново живеалиште. Другите придонеси (придонесот за додаток на деца — член 184 став 2 од Основниот закон за организацијата и финансирањето на социјалното осигурување, и другите придонеси), како и надоместоците, се пресметуваат според прописите што важат на подрачјето на комуналната заедница на социјалното осигурување според новото живеалиште.

Придонесите за здравствено осигурување на уживателите на пензија односно инвалиднина по промената на нивното живеалиште го товарат фондот на инвалидското и пензиското осигурување на онаа републичка заедница на социјалното осигурување на чиј товар се извршува признаеното право.

Уживателот на пензија односно инвалиднина, како и членовите на неговото семејство, ги остваруваат правата од здравственото осигурување според прописите што важат за осигурениците на онаа комунална заедница на социјалното осигурување на чие подрачје се наоѓа нивното ново живеалиште.

9. Уживателот на пензија односно инвалиднина е должен да го извести матичниот завод за промената на живеалиштето и за новата адреса.

По приемот на известувањето од ставот 1 на оваа точка матичниот завод ќе му го достави веднаш на заводот надлежен според новото живеалиште целиот пензиски, односно инвалидски предмет, како и списите за правото на додаток на деца ако уживателот на пензија односно инвалиднина го ужива тоа право. Матичниот завод ги доставува и документите за судска или административна забрана на пензијата односно инвалиднината и препис на сметковниот лист со извештај до кога заклучно е извршена исплатата на пензијата односно инвалиднината. Пред доставувањето на пензискиот односно инвалидскиот предмет и другите документи надлежниот завод ќе изврши ликвидација и доз-

нака на стасаната пензија, инвалиднина и на другите давања што му припаѓаат на уживателот на пензија односно инвалиднина на неговата нова адреса, заради обезбедување благовремена редовна исплата. Истовремено матичниот завод ќе го извести уживателот на пензија односно инвалиднина дека пензискиот односно инвалидскиот предмет му го отстапил на заводот надлежен според новото живеалиште, како и до кога пензијата односно инвалиднината е исплатена.

Завод надлежен според новото живеалиште ќе му го потврди на матичниот завод приемот на пензискиот односно инвалидскиот предмет со целата документација.

Ако се води управна постапка или управен спор, матичниот завод ќе му достави веднаш на заводот надлежен според новото живеалиште сметковен лист, препис на решението по кое се врши исплата на пензијата односно инвалиднината и другата документација потребна за натамошна исплата, со тоа што пензискиот односно инвалидскиот предмет ќе му го достави дури по завршувањето на постапката.

10. Заради рефундација на исплатените давања заводот надлежен според новото живеалиште ќе направи на крајот на календарската година за секој републички завод за социјално осигурување пресметка со рекапитулација на сите извршени исплати, а во рамките на републичките заводи за социјално осигурување за секој матичен завод, со податоците за уживателите на пензија односно инвалиднина и за височината на извршените исплати односно придонеси во тој пресметковен период. Таа пресметка заводот надлежен според новото живеалиште му ја доставува на својот републички завод за социјално осигурување.

По приемот на пресметката од ставот 1 на оваа точка републичкиот завод за социјално осигурување ќе направи веднаш збирни пресметки за другите републички заводи за социјално осигурување и ќе побара од нив рефундација на извршените исплати, како и пресметка на износите на надоместоците на трошоците на работењето во височината што му ја плаќа тој завод на надлежниот определен комунален завод за своите уживатели на пензија односно инвалиднина.

Републичкиот завод за социјално осигурување по примената пресметка ќе изврши без одлагање рефундација на извршените исплати и надоместоци на трошоците на работењето.

Републичките заводи за социјално осигурување можат да се спогодат за потребата и начинот на увидот во правилноста на извршените исплати.

Ако се утврди неправилност во извршената исплата, заводот надлежен според новото живеалиште ќе изврши според документацијата потребни исправки во пресметката.

11. Во сите случаи на промена на живеалиште настаната пред почетокот на применувањето на оваа одлука а по 31 декември 1962 година, во кои исплатата на пензијата односно инвалиднината ја вршел и понатаму матичниот завод, исплатата, користењето и остварувањето на правата од социјалното осигурување ќе се вршат според оваа одлука. Матичниот завод ќе му го отстапи пензискиот односно инвалидскиот предмет со целата документација, заради понатамошно исплатување, на заводот надлежен според новото живеалиште во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на оваа одлука.

Во случаите на промена на живеалиште на уживателите на пензија односно инвалиднина настаната по 31 декември 1962 година, а по кои заводот надлежен според новото живеалиште ја презел исплатата на пензијата односно инвалиднината од матичниот завод, ќе се постапи според одредбите од оваа одлука.

За исплатите извршени до денот на влегувањето во сила на оваа одлука заводите од ставот 2 на оваа точка ќе направат заклучно со декември 1965 година пресметка и ќе му ја достават на својот републички завод за социјално осигурување заради рефундација од фондот на инвалидското осигурување на онда републичка заедница на чиј товар паѓа извршената исплата.

12. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Ск. бр. 2
25 февруари 1966 година
Белград

Собрание на Југословенската заедница на социјалното осигурување

Претседател,
Антун Павлинич, с. р.

162.

ИЗВЕШТАЈ

ОД СОЈУЗНАТА ИЗБОРНА КОМИСИЈА ЗА РЕЗУЛТАТОТ НА ДОПОЛНИТЕЛНИТЕ ИЗБОРИ ЗА ИЗБОР НА ПРАТЕНИК НА СОЈУЗНИОТ СОБОР НА СОЈУЗНАТА СКУПШТИНА ВО ИЗБОРНАТА ЕДИНИЦА 91 — ПРОКУПЉЕ

ДО СОЈУЗНАТА СКУПШТИНА

— Сојузен собор —

Белград

Сојузната изборна комисија ги прими изборните акти што се однесуваат на дополнителните избори одржани во Изборната единица 91 — Прокупље, па во смисла на членот 144 во врска со членот 155 од Законот за изборот на сојузните пратеници поднесува

ИЗВЕШТАЈ

ЗА РЕЗУЛТАТОТ ОД ДОПОЛНИТЕЛНИТЕ ИЗБОРИ ЗА ИЗБОР НА ПРАТЕНИК НА СОЈУЗНИОТ СОБОР НА СОЈУЗНАТА СКУПШТИНА ВО ИЗБОРНАТА ЕДИНИЦА 91 — ПРОКУПЉЕ

1. Дополнителните избори за избор на пратеник на Сојузниот собор на Сојузната скупштина во Изборната единица 91 — Прокупље, расписани со Одлуката за распишување дополнителни избори за Сојузниот собор на Сојузната скупштина („Службен лист на СФРЈ“, бр. 57/65), одржани се на 18 февруари 1966 година во сите општински собранија на подрачјето на Изборната единица 91 — Прокупље.

Резултатите на изборот во општинските собранија на подрачјето на Изборната единица ги утврди Општинската изборна комисија за избор на сојузни пратеници за Изборната единица 91 — Прокупље на начинот пропишан во чл. 96, 97, 98а став 1, 100 и 101 од Законот за изборот на сојузните пратеници.

2. Дополнителните избори за избор на пратеник на Сојузниот собор на Сојузната скупштина во Изборната единица 91 — Прокупље од страна на избирачите се одржани на 6 март 1966 година и гласањето е вршено за пратеничкиот кандидат Лазовиќ (Радое) Обрад. од Белград, кој на 18 февруари 1966 година е избран во општинските собранија на подрачјето на Изборната единица 91 — Прокупље, а чие име како и изборната единица во која е избран, се објавени во „Службен лист на СФРЈ“, бр. 966.

3. Резултатите на изборите од страна на избирачите Општинската изборна комисија за избор на сојузни пратеници за Изборната единица 91 — Прокупље ги утврди на начинот пропишан во чл. 138, 140, 142 и 143 од Законот за изборот на сојузните пратеници.

4. Со спроведувањето на изборите, под надзор на Сојузната изборна комисија, раководеја Републичката изборна комисија за избор на сојузни пратеници на СР Србија и Општинската изборна комисија за избор на сојузни пратеници за Изборната единица 91 — Прокупље.

5. Сојузната изборна комисија ги прегледа изборните акти што се однесуваат на дополнителните избори за избор на пратеник на Сојузниот собор на Сојузната скупштина во Изборната единица 91 — Прокупље, и не најде неправилности што би влијаеле врз резултатот на изборите.

6. Општинската изборна комисија за избор на сојузни пратеници за Изборната единица 91 — Прокупље го утврди следниот резултат на дополнителните избори во Изборната единица 91 — Прокупље, и тоа:

Изборна единица 91 — Прокупље

запишано избирачи	96.171
гласале	91.138
од тоа за кандидатот	
Лазовиќ (Радое) Обрад	90.705
неважни гласачки ливчиња	433

Врз основа на takeиот резултат на гласањето Општинската изборна комисија за избор на сојузни пратеници за Изборната единица 91 — Прокупље, го прогласи за пратеник на Сојузниот собор на Сојузната скупштина во Изборната единица 91 — Прокупље Лазовиќ (Радое) Обрад. од Белград.

7. Во прилог на овој извештај се испраќаат изборните акти што се однесуваат на овие дополнителни избори.

Бр. 117
12 март 1966 година
Белград

Сојузна изборна комисија

Секретар,   Заменик претседател,
Мирко Гвозденовиќ, с. р   Владо Вуксановиќ, с. р.

Членови:

Дане Олбина, с. р.   Љубица Мухиќ, с. р.
Маријан Орежанин, с. р.   др Борислав Благоевиќ, с. р.
Ристо Бајалски, с. р.

По извршеното споредување со изворниот текст утврдено е дека во текстот на Наредбата за начинот на плаќање на надоместоците за друмски моторни возила, објавени во „Службен лист на СФРЈ“, бр. 8/66, се поткраднала долу наведената грешка, та се дава

ИСПРАВКА

НА НАРЕДБАТА ЗА НАЧИНОТ НА ПЛАЌАЊЕ НА НАДОМЕСТОЦИТЕ ЗА ДРУМСКИ МОТОРНИ ВОЗИЛА

Во точката 17 под 3 наместо зборот: „општинскиот“ треба да стои: „комуналниот“.

Од Сојузниот секретаријат за сообраќај и врски, Белград, 7 март 1966 година.

ОД СЛУЖБЕНИТЕ ЛИСТОВИ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКИТЕ РЕПУБЛИКИ

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА ЦРНА ГОРА

„Службени лист Социјалистичке Републике Црне Горе во бројот 16 од 30 јули 1965 година објавува:

Одлука за задолжување СР Црна Гора кај Стопанската банка на СР Црна Гора по кредитот за финансирање на изградбата на сообраќајни објекти во 1965 година;

Одлука за одобрување на програмата на работите на Републичкиот фонд за патишта за 1965 година;

Одлука за давање согласност на финансискиот план на Републичкиот фонд за патишта за 1965 година;

Одлука за именување претседател и членови на управниот одбор на Републичкиот фонд на водите;

Одлука за именување претседател и осум членови на управниот одбор на Републичкиот општествен фонд за школство;

Одлука за именување претседател и два члена на управниот одбор на Републичкиот фонд за патишта;

Заклучоци на Републичкиот и Стопанскиот собор на Собранието на СР Црна Гора за стопанските движења за периодот јануар—март 1965 година;

Уредба за издатоците за патни и други трошоци што на републичките органи на управата им се признаваат во материјални трошоци;

Уредба за издатоците за службени патувања во странство што им се признаваат на републичките органи на управата во материјални трошоци;

Одлука за распределба на средствата за вложување во здравството во 1965 година;

Одлука за измени на Одлуката за определување премија за кравјо млеко во 1965 година;

Одлука за измена на Одлуката за определување посебна премија за кравјо млеко во 1965 година;

Одлука за определување на електростопанските претпријатија врз кои се пренесуваат имотот, правата и обврските на Заедницата на електростопанските претпријатија на Црна Гора „Електропривреда“ во Титоград и за начинот на пренесувањето на тој имот, права и обврски;

Решение за назначување претседател и членови на Републичкиот совет за координација на научните дејности;

Решение за назначување претседател и членови на Републичката комисија за физичка култура;

Решение за именување претседател и членови на управниот одбор на Републичкиот фонд за унапредување на културните и уметничките дејности што ги именува Извршниот совет;

Решение за назначување претседател и членови на Републичкиот комитет за туризам;

Решение за назначување претседател и членови на Републичката комисија за извоз и увоз;

Решение за назначување претседател и членови на Републичката комисија за верски прашања;

Решение за назначување помошник директор во Републичкиот завод за стопанско планирање;

Решение за назначување помошник секретар во Републичкиот секретаријат за труд, здравство и социјална заштита;

Извештај на Републичката изборна комисија за избор на републички пратеници за резултатот на дополнителните избори во Изборната единица Иванград II за Републичкиот собор на Собранието на СР Црна Гора, одржани на 23 мај 1965 година;

Извештај на Републичката изборна комисија за избор на републички пратеници за резултатот на дополнителните избори во Изборната единица Даниловград II за Организационо-политичкиот собор на Собранието на СР Црна Гора, одржани во Општинското собрание во Даниловград на 20 мај 1965 година;

Правилник за начинот на намалувањето на катастарскиот приход од земјиште поради намалувањето на приносот поради елементарни непогоди и други настани;

Услови и критериуми за користење на средствата на Републичкиот фонд на водите;

Во бројот 17 од 16 јули 1965 година објавува:

Закон за поделба на СР Црна Гора на општини;

Закон за установување Тринаесетти јули за државен празник на СР Црна Гора;

Закон за одморалиштата за деца и младина;

Одлука за определување на гранките на дејностите, групите и подгрупите на организациите во кои може да се определува додатен придонес за здравствено осигурување во 1965 година;

Одлука за определување на највисоката граница до која можат да се определуваат стопите на вонредните придонеси за здравствено осигурување во 1965 година;

Одлука за задолжување СР Црна Гора за гарантниот износ за станбена изградба кај Републичкиот фонд за станбена изградба;

Одлука за задолжување СР Црна Гора кај Републичкиот фонд за станбена изградба;

Одлука за потврдување на Статутот на Републичкиот фонд за станбена изградба;

Одлука за потврда на Статутот на Републичкиот општествен фонд за школство;

Одлука за одобрување на Програмата на Републичкиот општествен фонд за школство за 1965 година;

Одлука за давање согласност на финансискиот план на Републичкиот општествен фонд за школство за 1965 година;

Одлука за потврда на Статутот на Републичкиот фонд за унапредување на културните и уметничките дејности;

Одлука за одобрување на Програмата на Републичкиот фонд за унапредување на културните и уметничките дејности за 1965 година;

Одлука за давање согласност на финансискиот план на Републичкиот фонд за унапредување на културните и уметничките дејности за 1965 година;

Одлука за потврда на Статутот на Републичкиот позајмен фонд на студентите;

Одлука за изборот на судија на Окружниот стопански суд во Титоград;

Одлука за давање согласност на финансискиот план на Републичкиот позајмен фонд на студентите за 1965 година;

Одлука за давање согласност на финансискиот план на Републичкиот фонд за научна работа за 1965 година;

Заклучоци за состојбата и мерките за унапредување и понатамошен развој на шумарството и индустријата за преработка на дрво;

Уредба за формирање заеднички служби за потребите на Извршниот совет, републичките органи на управата и органите што вршат работи од интерес за Републиката;

Одлука за Тарифата на надоместокот за експроприрано градежно земјиште;

Одлука на Уставниот суд на СР Црна Гора за поништување на одредбите за повратно дејство односно за стапување во сила пред објавувањето на одлуките на Собранието на Комуналната заедница на социјалното осигурување на работниците Биело Поле, и тоа: 1) Одлуката за стопите на додатниот придонес за здравствено осигурување бр. 01-1659/1 од 30 март 1963 година, 2) Одлуката за стопата на

вонредниот придонес за здравствено осигурување бр. 01-1662/1 од 30 март 1963 година, 3) Одлуката за височината на делот на придонесот што им се отстапува на работните организации на име надоместок на личниот доход за првите 30 календарски денови болување и давање нега на болен член на потесното семејство бр. 01-4248 од 27 јуни 1964 година, 4) Одлуката за височината на делот на придонесот за здравствено осигурување што им се отстапува на организациите на име надоместок на фондот на здравственото осигурување за трошоците на здравствената заштита за првите 30 календарски денови лекување на работници од повреда при работата и заболување од професионални болести, бр. 01-4249 од 27 јуни 1964 година, и 5) Одлуката за стопите на додатниот придонес за здравствено осигурување на работниците за 1964 година, бр. 01-4247 од 27 јуни 1964 година;

Одлука за составот, начинот на изборот, делокругот и начинот на работата на Извршниот одбор на Собранието на Републичката заедница на социјалното осигурување на работниците Титоград;

Одлука за височината на паушалниот надоместок на инвалидите на трудот за време на професионалната рехабилитација;

Одлука за измени и дополненија на Одлуката за усвојување на завршната сметка на фондот на инвалидското осигурување, фондот на пензиското осигурување фондот на дозатокот на деца за 1964 година;

Одлука за делот на основниот придонес и додатните придонеси за фондот на инвалидското и пензиското осигурување што им припаѓа на комуналните заедници на име надоместок на фондовите на здравственото осигурување за трошоците на професионалната рехабилитација и запослување на инвалидите на трудот;

Исправка на Законот за комуналните такси во СР Црна Гора

Во бројот 18 од 30 јули 1965 година објавува:

Одлука за определување на органите и организациите што ќе именуват односно делегираат претставници на општествената заедница како членови на советите на одделни установи и за определување на бројот на тие претставници;

Одлука за распределба на средствата за вложување во културата во 1965 година;

Решение за именување членови на Советот „Музеји Цетиње“ што ги именува Извршниот совет;

Решение за дополненије на Решението за именување на Редакцијата за историјата на народите на Црна Гора;

Решение за именување на членовите на Советот на Републичкиот завод за здравствена заштита што ги именува Извршниот совет.

Во бројот 19 од 5 август 1965 година објавува:

Решение за износите на дневниците за службени патувања во странство што на републичките органи на управата им се признаваат во материјални трошоци;

Решение за разрешување помошник секретар во Републичкиот секретаријат за финансии.

СОДРЖИНА:

Страна

142. Закон за измена на Законот за сојузните органи на управата — — — — —	217
143. Закон за измени и дополненија на Основниот закон за административните такси — — — — —	217
144. Закон за измена на Законот за интересните стопи на фондовите во стопанството — — — — —	218
145. Закон за спасување на море и на внатрешни пловни патишта — — — — —	219
146. Закон за вадење на потонати предмети — — — — —	222
147. Закон за надоместок на штета поради судир на бродови — — — — —	225
148. Закон за измена на Законот за задолжително осигурување имот и лица — — — — —	226
149. Закон за станбените односи (пречистен текст) — — — — —	227
150. Одлука за именување заменик генерален директор на Сојузниот завод за стопанско планирање — — — — —	238
151. Уредба за измена и дополненије на Уредбата за начинот за формирање на цените и за пресметување на разликата во цените — — — — —	239
152. Одлука за определувањето на девизните средства за нестоковни и стоковни плаќања во 1966 година на државните органи, општествените правни лица, граѓанските правни лица и на граѓани — — — — —	239
153. Одлука за интересната стопа по која Југословенската инвестициона банка ќе плаќа интерес на депонираните средства заради обезбедување на средствата за кредитирање на продолжувањето на изградбата на енергетски објекти — — — — —	239
154. Одлука за износот на еднократната парична помош во случај на смрт на воено лице од добиена повреда — — — — —	240
155. Правилник за пресметување и плаќање интерес на фондовите во стопанството — — — — —	240
156. Решение за рокот за дополнителна замена на банкнотите од 1.000 динари — издание 1 мај 1946 година — — — — —	244
157. Решение за југословенските стандарди од областа на испитувањето на нафтините деривати — — — — —	244
158. Решение за југословенските стандарди од областа на техниката на заварување метали — — — — —	244
159. Одлука за поблиските услови и за роковите за давање и користење на краткорочните кредити во 1966 година — — — — —	245
160. Тарифа за височината на надоместоците за услугите на Службата на општественото книговодство — — — — —	247
161. Одлука за користење и остварување на правата од социјалното осигурување и за регулирање на меѓусебните односи на заводите за социјално осигурување по промената на живеалиштето на живателите на пензија односно инвалиднина — — — — —	248
162. Извештај од Сојузната изборна комисија за резултатот на дополнителните избори за избор на пратеник на Сојузниот собор на Сојузната скупштина во Изборната единица 91 — Прокупље — — — — —	250
Исправка на Наредбата за начинот на плаќање на надоместоците за друмски моторни возила — — — — —	250

Издава Ненинска уставна „Службен лист на СФРЈ“, Белград, Јована Ристиќа 1. Пошт. факс 226.

— Директор и одговорен уредник Љубодраг Ѓуриќ, Улица Јована Ристиќа бр. 1. —

Печат на Белградскиот графички завод, Белград